...Ы ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

46-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

№ 18 (11922)
1969 оной январиин 22, среда

Сэн 2 мүнгэн

...СС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

ЗАМБУУЛИНИИЕ ...ШЭНЖЭЛЭГШЭДТЭ АЛДАР СОЛО!

И. В. Курчатовай нэрэмжэтэ институдай эрдэмтэдэй митинг

...эрдэм ба техникын гайхамшаг шэнэ амжалтада зо... ...hан олон хүнэй хабаадалгатай митинг И. В. Кур... ...нэрэмжэтэ атомна энергиин иститудай конференц... ...январиин 20-до болоо. Институдай парткомой секре... ...орлогшо Е. А. Груздев митингые нээбэ.

...Замбуулинай дайдадахи амжалтанууд совет эрдэмтэдэй, ...ршэдэй, инженернүүд ба техничүүдэй ажалаар, ма... ...иалис байгуулалтын амжалтануудаар мүндэлэн түр... ...эжэ тэрэ хэлэбэ. Бүхы совет хүнүүдтэл, институ... ...лектив эрэлхэг зоригто ниидэлгын хойноhоо тон ан... ...айгаар адаглан хаража байгаа. Манай космонавтнуу... ...hэн замбуулинай дайдадахи гайхамшаг туршалгын ну...лөөдэ абтанхай байнабди. Тэдэнэй хоёрынь эрэлхэг зоримгой-гоор замбуулин руу сэхэ алхалжа, түүхэдэ анха түрүүн нэгэ онгосоhоо нүгөө худар ороо. Энэнь замбуулиниие хүнэй саашадаа шэнжэлэн мэдэхэ шэнэ зам нээhэн гайхамшаг амжалта болоно.

— Манай эрдэм наукын ехэ амжалтануудаар бүхы совет хүнүүд омогорхоно,—гэжэ физико-математикын эрдэмэй доктор **А. Р. Стриганов** хэлээ.—«Союз-4», «Союз-5» гэжэ замбуулинай онгосонуудай ниидэн гарахада, ниидэхэ үедэнь, залгалдахадань телевидениин туhаламжаар хаража байгаабди. Манай орон дотор, мүн хилын саанахи олон миллион хүнүүдтэ хоёр космонавтын нэгэ онгосоhоо нүгөөдэ худар орохые харуулhан телевизионно сэхэ дамжуулга хараабди.

Энэ түүхэтэ ниидэлгэ совет эрдэм, техникын асари ехэ арга боломжонууд тухай хэлэжэ үгөө.

Замбуулинай гайхамшаг онгосо бүтээгшэ эрдэмтэд, хүдэлмэришэд, инженернүүд ба техничүүдые үнэн зүрхэнhөө амаршалнаб. Замбуулинай баатарнууд Шаталов, Волынов, Елисеев, Хруновые онсо амаршалха дуран хүрэнэ. Тэдэнэй гайхамшаг туршалга замбуулиниие шэнжэлхэ манай арга боломжые нилээд үргэдхөө.

Манай орон дотор эрдэм ба техникын саашадаа дэбжэхын тула бүхы хүсэ шадалаа, эрдэм ухаагаа, дүй дуршалаа зорюулхабди гэжэ КПСС-эй Центральна Комитедые, Советскэ правительствые институдай хүдэлмэрилэгшэдэй найдуулhан резолюци митингдэ хабаадагшад нэгэн дуугаар баталан абаа.

КОСМОДРОМ (зургаадахи үдэр)

...5» онгосын бууhан газар... ...одром хүрэтэр Борис Волы... ...ита ниидэбэбди. Газаа хүй... ...иинь элеэр тухайлагдана. ...шкентэ байhандал халуун ... — гэжэ дулаасуулагдаhан ...соо оромсоороо космонавт хэ...

...» онгосонуудые ниидхүүлхэ... ...онгосонуудай «салонуу... ...араар дулаасуулhыень газе... ...уншаа hэмди, тиигээд тэ... ...утахагүй гэжэ оролдообди ...гүүд хангангяар тэмдэглэ...

...автын салон соо орожо ерэ... ...рэнине нэгэ «бэлэг» ху... ...гаа. Космонавтые хүлеэжэ ...дее репортёрнуудай хоёо ...оной туhаламжаар космо... ...рюулhан литературно-хүг... ...маршалга зохёоhон байгаа... ...й «зохёолые» Борис сэдь... ...тяар шагнаад, плёнкоёо ...ёнь гуйhанай hүүлдэ, «ха... ...алистнууд, hайнта даа» ...ндэ hайн hайханиие хүсэ... ...анхарал хандуулнат. Ра... ...ты hаа, таанадай хүсэлэн... ...ли дээрэ ниидэжэ замбуу... ...йдада гараха байгаабди.

...навтые үдэшэжэ ябаhан врач ...Николаевич диван дээрэ нэ... ...хай унтахыень Бориста ду...радхаа. Волынов тусхай дэгэлээр хушаад хэбтэшэбэ. Гэбэшье 10 минута тухай болоод, салон соо гаража ерэhээр энеэбхилэн иигэжэ хэлэбэ: «Гэртээ хүрөөд унтахабди, харин мүнөө шухала юумэн тухай хөөрэлдэе». Мүртэй хөөрэлдөөншье болохо үгэбэгүй. hаяхан дүүрэhэн туршалга тухай дэлгэрэнгы тодоор мэдэхэ гэжэ бидэнэр оролдожо байгаабди. «Союз» онгосонуудай доошоо бууха оньhон түхеэрэлгэнүүдые ухаалан зохёогшодой нэгэн, эрдэмтэ залуу доктор манай хөөрэлдөөндэ хабаалдалсаба. Карагандада уулзахадаа Владимир Шаталов залан жолоодолгын оньhон түхеэрэлгэнүүдэй арга боломжонуудые үндэрөөр сэгнээ hэн гээд тэрээндэ hануулбабди. Ниидэхэhээ урид бидэнтэй хөөрэлдэжэ байгша инженертэ Шаталовтай хамта шалгалта тушааhан Волынов онгосо ба тэрэнэй түхеэрэлгэнүүдтэ үндэр сэгналтэ үгэбэ.

...Байконурай галнууд самолёт доро харагдаба. Прожекторнуудаар гэрэлтүүлэгдэhэн бетонно талмай дээрэ уулзалгада бүгэдэ бэлэн. Космонавтнуудые замбуулинай онгосонуудай ниидэхэ талмай дээрэ абаашадаг сэнхир хүхэ автобус мүнөө юрын маршрудаар ябажа, космонавтнуудые аэропортhоо тостиница хүрэтэр абаашахань.

Эндэ, Байконурта болоhон баяр ёhололой уулзалгын мэдэрэл сэдьхэл бодолыемни эзэлhээр. «Дамжан орыш!» гэhэн таамаг удхатай урянгаршагтай, олон хүнүүдэй гар табилгатай ханын газетэ үлэhэн байба. Замбуулинай замда анха түрүүшын туршалга хэhэн станциин начальник Владимир Шаталовга энэ гаршагые hэлгэхэ гэжэ даалгаhан байгаа. Замбуулинай дайдада гар гараа баряад мэндэшэлэлсэжэ байhан скафандртай космонавтнуудай зурагуудтай зэргэлүүлээд гараа табихаhаа урид, «Дамжан гарагдаа!» гэжэ бэшээ.

Тэрэнэй hүүлээр журналистнууд хоёр онгосын экипажай гэшүүдтэй, ниидэлгэ бэлдэhэн мэргэжэлтэдтэй, космодромой туршалгашадай врачнуудтай уулзаа.

Онгосонуудые ниидэлгэдэ бэлдэхэ ба ниидүүлэлгэтэй холбоотой бүхы хүдэлмэриин амжалтануудые гүрэнэй комиссиин түрүүлэгшэ үндэрөөр сэгнэбэ. «Союз» онгосонуудай конструкторнуудые онсо амжалтаарнь амаршалхада болохо гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Эдэ аппарадуул замбуулинай дайдада элдэб туршалгануудые хэхэдэ найдамтай, харин, аюулгүй байhанаа харуулаа. Дүрбэн космонавтын эдэ онгосонуудта үтэhэн үндэр сэгналтэнь гүрэнэй комиссиин hанамжатай адли байба.

Гүрэнэй комиссиин түрүүлэгшын hанамжаар, жолоодогшогүй аппарадуудые автомадай туhаламжаар замбуулинда залгалдуулхаhаа эхилээд, улаан саг соо научна хүдэлмэри хэхээр тааруулагдаhан, хүнүүдэй байха замбуулинай станцинуудые «хабсаргалга»— совет мэргэжэлтэдэй богонихон сагта түйлаhан амжалта болоно. Онгосо соошье, замбуулинай дайдадашье хүн эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилжэ болохо байна гээд хабсаралгые гараараа хэhэн ушар гэршэлнэ.

Космонавтнууд Алексей Елисеев, Евгений Хрунов гэгшэдэй нэгэ онгосоhоо нүгөөдэ худар орhон ушар замбуулинай дайдада станцинуудай экипажнуудые hэлгэхэ анха түрүүшын туршалга гээд гүрэнэй комисси сэгнээ. Иимэрхүү туршалгагүйгөөр замбуулинай дайдые шэнжэлэн мэдэхэ ба замбуулинай гүн худар дабшалга үргэдхэхэ аргагүй байhаниинь мэдээжэ. «Энэ туршалгын саашанхи хараа боломжонууд ямар бэ» гэhэн асуудалда ахамад конструктор харюусахадаа, хоёр онгосын экипажнуудые hэлгэжэ, хоёр онгосые залгаhан ушар научна ба арадай ажахын зорилгонуудые шиидхэхэ станцинуудые замбуулинай замда байгуулха шиидхэхы алхам гэжэ тэмдэглээ. Замбуулинай дайдада түрүүшын станциие хабсаргагша—«Союзуудай» экипажнуудта программаяа эрхим hайнаар дүүргэhэнэйнь түлөө, туршалгын үедэхи харюусалгатай хүдэлмэреэ эрэлхэг зоригтойгоор хэhэнэйнь түлөө ахамад конструктор халуун баяр баяехалан хүргөө.

Космодромой туршалгашад, медигүүд, замбуулинай дайдада ниидэлгые хангаhан бүлэгүүдэй хүтэлбэрилэгшэд журналистнуудай асуудалнуудта мүн лэ харюусаа.

Космонавтнууд борт-журналнууд соо хэhэн тэмдэглэлнүүдээ, ниидэлгэ тухай тоосоогоо, замбуулинай дайда худар сэхэ гараhан тухайдаа, замбуулинай түрүүшын станци байгуулhан тухай тэмдэглэлнүүдээ бидэндэ харуулаа.

Совет арадай гайхамшаг амжалта түйлалтада хубитаяа оруулhан хүнүүдтэй болоhон hонин уулзалгын үедэ эрдэмтэдэй харуулhан «Союз» онгосонуудай заахан картонно македүүд журналистнуудта бэлэг болгогдон барюулагдаа. Эдэ үнэтэй сэнтэй «бэлэгүүдынь» Байконурhаа Москва абаашагдаба. Тэдэнь бүхы дэлхэйе гайхуулhан дүрбэн үдэр тухай дурасхаал болон манайда үлэхэ юм.

Н. ЖЕЛЕЗНОВ.
ТАСС-ай тусхай корр.

Байконур, январиин 19.

ХҮДӨӨГЭЙ АГИТАТОРНУУДАЙ ҮҮРГЭ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

«Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй дунда партийна, профсоюзна, комсомольско организацинуудай эмхидхэлэй ба идеэтэ-политическэ хүдэлмэри саашадань hайжаруулха гээшэ ехэ удха шанартай гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Пленум тоолоно».

(«Хүдөө ажахын асуудалнуудаар КПСС-эй XXIII с'ездын, ЦК-гай Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдэй ямараар дүүргэгдэжэ байhан тухай» КПСС-эй ЦК-гай 1968 оной октябриин Пленумэй тогтоолhоо).

Республикын колхоз болон совхозуудаар, хүдөө ажахын бусад предприяти болон эмхи зургаануудаар КПСС-эй ЦК-гай октябриин Пленумэй шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэмжээ ябуулганууд хараалагдаба. Түрүү ажахынууд ойрын жэлнүүдтэ түйлаха хараа түсэбүүдээ тодорхойлхо зуураа, В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрhэн бүгэдэ арадай социалис мүрысөөндэ оролсожо, дээшэлүүлэгдэhэн шэнэ шэнэ уялганууды абана.

Жэшээлхэдэ, Хяагтын аймагай Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозойхид ажахынгаа экономико хүгжөөхэ, хүдөө ажахын продукци гүрэндэ худалдаха табан жэлэйнгээ түсэб 1970 оной августын 1 болотор дүүргэхээр шиидэбэ. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозойхид 1969 ондо зуун хонин бүриhөө 90 хурьга томо болгохо, тэдэниие эхэhээнь hалгааха үедэ 20—22 килограммда хүргэхэ гэhэн уялга абаад, хонидой түл абалгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ, абаhан бүхы хурьгадаа hайнаар түлжүүлхэ, ноохо ехээр хайшалхын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ уряатайгаар республикынгаа бүхы хонинодто хандаба.

Алишье ажахы абажа үзэбэл, хараа түсэбүүд, хэмжээ ябуулганууд зохёогдонхой. Тэдэнээ бодото дээрэнь бэелүүлхын тула эмхидхэлэй, ойлгуулламжын хүдэлмэри тодо hонороор ябуулха, хүдөө ажахые хурдан түргэнөөр хүгжөөхын түлөө тэмсэлдэ хүдөөгэй бүхы ажалшадые эдэбхитэйгээр элсүүлхэ гээшэ партийна организацинуудай мүнөөдэрэй шухалын шухала зорилгонуудай нэгэн болоно.

Эндэhээ агитколлективүүдэй, нэн түрүүндэ хүдөөгэй агитаторнуудай хэхэ ажал, шиидхэхэ зорилго тоб байса тодоржо гарана. Ушарыньшье ойлгосотой. Ферма, отара бүхэндэ, бригада, гүүртэ бүхэндэ, ажахын алишье hалбарида хүдэлдэг хүнүүдтэй агитаторнууд үдэр бури холбоо барисаатай байдаг, тэдэнэй дунда сэхэ ажалладаг ха юм.

Октябриин Пленумhээ хойшо агитаторнуудай бүтээhэн ажал хэрэгыень тоолохо болоо hаа тон ехэ. Зүгөөр тэдэнэр гол анхаралаа Пленумэй шиидхэбэринүүдые хүн зондо тайлбарилан ойлгуулха, ажахыда бии байhан арга боломжонуудые элирүүлэн тодорхойлхо хэрэгтэ хандуулна. Мүнөө тэдэнэй үмэнэ үшөө шэнэ зорилгонууд табигдана бшуу. Тайлбарилан ойлгуулхаhаа гадна, хараалhан түсэблэhэнөө дүүргэхын түлөө үргэн олониитые уряалха, тэдэнэй хүсэл шадалыень элсүүлхэ, тэдэниие шэн габьяата ажалда зоригжуулха шухала.

Эндэ миин лэ хоохон үгөөр юушье бүтээхэгүйш, юунэйшье урда орохогүйш. Энээн тухай сэхэ ажал дээрэ хүдэлдэг агитаторнууд hайн мэдэнэ, ойлгоно ёhотой. Тиимэ дээрэhээ агитаторнууд хүн зониие эршэтэ ажалда элсүүлхэhээ гадна, өөhэдынгөө оролдосото ажалаар үндэр бүтээсэтэ ажалай ульгэр жэшээ харуулжа ябаха болоно ха юм.

Иимэ агитаторнууд манай республикада олон, нимэ хүндэтэ партийна даабарида үнэн сэхээр хандадаг коммунистнуудые, партийнабэшэ нүхэдые хаанашье, ямаршье партийна организацида оложо болоно. Даб гээд нэрлэбэл, Яруунын совхозой эрхим хонишон коммунист Цыдып Дылгирович Балмаев, Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүү хонишон, колхозой парткомой гэшүүн Бутыт Гармажаповна Банзаракцаева болон бусад. Эдэ нүхэдэй ажал хэрэг республика доторнай мэдээжэ. Зүгөөр эдэнэрнай эрэлхэг зоригто ажалаараа суурхахаhаа гадна, эрхим агитаторнууд гэжэ колхоз, совхоздоо, хүн нүхэдтөө хүндэтэй болонхой. Имаган газетэ, журнал уншажа үгөөд агитаторай үүргэ дүүрэлэггүй. Үнэн сэдьхэлhээ хөөрэлдэхэ, хэрэгтэй сагтань нүхэдтөө туhалха, ажаллажа олоhон дүй дуршалаа бусадта дамжуулха, хүдэлмэридэнь байhан дутуу дундануудые сэхэ заажа, хэлэжэ үгөөд, усадхаха тушаань хамтаараа хэмжээ абалсаха гэхэ мэтэ эрхим агитаторнуудай ажал хүдэлмэридөө хэрэглэдэг олон янзын арга нүхэсэлнүүд бии.

Агитатор хүн хөөрэлдөө хэхэдээ хоохон гараа барижа ошохо ёhогүй. Гүүртын, отарын ажалай дүн саг болзортонь согсолжо, тэрэниие зүбөөр хэрэглэхэ шухала. Энэ ушарта ханын газетэ, дайшалхы хуудаhанууд тэдэнэй ажалда ехэ туhа нэмэри болажо үгэдэг.

КПСС-эй ЦК-гай октябриин Пленумэй тогтоол соо «**Социалис мүрысөөнэй онол арга ба түхэл маяг али болохоор наринжуулан hайжаруулха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхын түлөө, алмалтын, бүхы арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэхын, гүрэнэй ба колхозно-кооперативна зөөри бэхижүүлхын түлөө, социалис ажалай журам дээшэлүүлхын түлөө тэмсэл дэлгэрүүлхэ шухала**» гэжэ заагдана.

Энэ заабаринь манай агитаторнуудай хүдэлмэридэ сэхэ хамаатай, тэдэнэй ажалай дайшалхы программа байhан зандаа. Хүдөөгэй ажалшадай дунда социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэдээ, тэрэнээ В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо бэлэдхэлтэй ниттаар холбожо ябуулха хэрэгтэй.

—Мүрысөөнэй дүн хараалагдаhан болзортонь гаргажа, үргэн олониитэдэ дуулгажа байха, мүрысөөндэ илагшадай түрүү дүй дуршэл олоной шалабари болгохо, наука болон техникын түйлалтануудые үйлэдбэридэ үргэнөөр нэбтэрүүлхэ—эдэ бүгэдэ агитаторнуудай үдэр бүриин анхаралда байха зэргэтэй.

Партиин Центральна Комитедэй октябриин Пленумэй шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ хүдөөгэй агитаторнуудай үүргэнь тон ехэ, саашалаа бүри дээшэлхэ байна Тиимэhээ агитаторнуудай хүдэлмэридэ саг үргэлжэ анхарал табижа байха, тэдэнэртэ бодото туhаламжа үзүүлжэ, hургажа байха гээшэ партийна организацинуудай шухала зорилго мүн. Агитаторнууд халаа үргэн олониитын дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулдаг гол хүсэнүүдэй нэгэн гэжэ мартажа болохогүй.

ХОНИШОДОЙ МҮРЫСӨӨН

ФЕВРАЛИИН БАРАГДАТАР ДҮҮРГЭХЭБДИ

...удэрнүүдтэ колхозоймнай ...ористнууд Кабанскын айма... ...Шергинскэ совхозой механи... ...уудай техникээ хабарай ...рида болзорhоо урид hайн ...гаар бэлдэхэ гэhэн уряае ..., социалис мүрысөөндэ ...Механизаторнуудай ..., плуг, сеялкэ болон бэ... ...техникээ февралиин 23 ...р заhабарилжа дүүргэхээр ...хой. Энэ уялгамнай амжал... ...аар бэелүүлэгдэнэ. Механи... ...уднай капитальна заhаба... ...орохо 12 тракторайнгаа ...ень хүл дээрэнь гаргаад ...Гадна үшөө 12 плуг болон ...н сеялкэ заhабарилаа. За... ...лын шанар hайн.

...иэй механизаторшууд И. Я. ...в, Е. М. Шилин, А. Ф. По... ...й гэгшэд плуг болон сеялкэ... ...hайн шанартайгаар, хараалhан болзорhоо урид заhабарилжа, колхозой правлениин зүгhөө магтаалда хүртөө.

Трактористнууд И. Е. Петров, И. Я. Емонаков, И. И. Покацкий болон бусад булад агтануудаа заhабарилжа дүүргэhээр үнинэй. Эдэнэр техникээ табан хурган-даал адляар мэдэхэ болоhон хүнүүд юм.

Колхозоймнай комбайнернууд тарян далайнгаа онгосонуудые июлиин нэгэн болотор заhабарилжа дүүргэхэ юм.

Иигэжэ түсэбтэ табан жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ «амбаар дүүрэн арбай тарятайгаар» В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойе угтаха гэжэ шиидээбди.

Я. ШИЛИН,
Улаан-Үдын аймагай «Восход» колхозой главна агроном.

...УРЬГАД ОЛОШОРНО

...эй дунда hара—шэрүүн ..., саhа, hалхинай түлэг үе. ...ай хадаа мал хаража бай... ...ню, илангаяа шэнэ түл аба... ...лhэн хонишодто, айхабтар ...салгатай хаhа хүрэжэ ерэ... ...гэхэдэ, мүнөө хонид хаа ...гүй олоороо түрэжэ эхилээ. ...баха, нарай хурьгалые зү... ...аруулhалан түлжүүлхэ гээ... ...рхан хэрэг бэшэ. Тиимэhээ ...Сэлэнгын аймагай колхоз, ...бүхэндэ түл абалгада тэ... ...зүбөөр харууhалан түл... ...эдэ гол анхарал хандуулаг...

...Энэ жэл малайнгаа үбэл... ...дэ бэлэдхэл hайнтайбди. Ма... ...гарза хохидолгүйгөөр, тобир... ...аар ондо оролго хадаа гал... ...ээл хоолой hайн дээрэнэ... ..., мүн лэ hайнаар харууhал... ...байза байдалайнь дулаан, ...ориhээ дулдыдадаг. Мүнөө хонид гол түлэб хурьгалжа эхилбэ. Түл абалгадал хүсэд дүүрэнээр түхеэрэнхэйбди. Үдэр бүри хурьгадай тоо улам олошорно,—гэжэ Химнын совхозой Бургаастайн отделениие эрхилэгшэ С. Д. Цыренжапов хэлэнэ.

Бургаастайда дүй дуршэлтэй хонишод олон. Тэдэнэй нэгэниинь Буряад орон дотороо суутай хонишон Б. Н. Шагжиев болоно. Мүн лэ эндэхи хонишод Р. Раднажапов, Х. Бальжинимаев гэгшэд зуун эхэ хонин бүриhөө 95-hаа доошо бэшэ хурьгадые абажа, нэгэшье толгой гарза хоролтодо оруулангүй түлжүүлхэ гэhэн уялга абанхай, абьяас ехэтэйгээр хүдэлжэ байна.

Иигээд лэ түл абалга эхилбэл даа. Харюусалгатайшье, халуушье хаhа ороо.

Ц. ДОРЖИЕВ,
манай корр.

СССР-эй МИД-тэ ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИ БОЛОБО

Совет ба хариин журналистнуудта зорюулагдажа, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министерствэдэ январиин 20-до пресс-конференци болобо. Буу зэбсэг хуряаха асуудалаар Советскэ Союзай политика тушаа мэдүүлгые СССР-эй МИД-эй хэблэлэй таhагые даагша Л. М. Замятин конференци дээрэ уншаа.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй асуудалнуудаар өөрынгөө баримталдаг шууд сэхэ хараа шугамые хүтэлбэри болгон, Советскэ Союз хадаа буу зэбсэг хуряаха үргэн программа бэелүүлхын түлөө, ядерна дайнай аюулые зайсуулхын түлөө, зэбэхэг түримхэй хүсэнүүдэй амыень татахын түлөө бусад эб найрамдалда дуратай гүрэнүүдтэй хамта шууд сэхээр тэмсэнэ гээд мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ. Дүй дуршалэй харуулhанай ёhоор, энэ талаар түйлагдаhан тодорхой үрэ дүнгүүд дэлхэй дээрэхи оршон байдалда hайнаар нүлөөлнэ.

Буу зэбсэг яаралтайгаар түхеэрэлгые удааруулха тодорхой асуудалнуудаар, тэрэ тоодо ядерна зэбсэг яаралтайгаар түхеэрэлгые хизаарлаха асуудалнуудаар, үтэеэ ойлголсолго, Советскэ правительствын hанамжын ёhоор, хүнгэхэн бэшэншье hаа, бодотоор түйлажа шадахаар хэрэг болоно. Энээнэй дүүргэгдэхээр байhые юун лаблан гэршэлжэ үгэнэб гэхэдэ, агаарта, замбуулинай дайдада, уhан доро ядерна зэбсэг туршалгые хориха тухай Москвадахи договор, замбуулинай дайда соо гүрэнүүдэй ябуулга хэхэ гол ёhонууд тухай договор, эсэстэнь ядерна зэбсэг тараан дэлгэрүүлхэгүй тухай ная гаран гүрэнэй мүнөө гараа табяад байhан, гар табилгын нээлтэтэй байhан договор гэхэ зэргын уласхоорондын иимэ хэлсээнүүд hүүлэй жэлнүүдтэ баталагдаа. Замбуулинай дайда соо гүрэнүүдэй ябуулга хэхэ гол ёhонууд тухай договорой ёhоор газарые тойроод табиха замда ядерна зэбсэг гаргалга, тэрэшэлэн хүн зониие олоор хюдаха буу зэбсэгые замбуулинай дайда соо ба огторгойн бодосууд дээрэ байрлалга хоригдоhон байна. Эдэ бүгэдэ буу зэбсэг яаралтайгаар түхеэрэлгын үргэлжэлhөөр байhанай хойшолонгуудай аюулые, буу зэбсэг яаралтайгаар түхеэрэлгые болюулха, эсэстэнь буу зэбсэг бүтэдэ ниитээрээ хүсэдөөр хуряаха ябадал түйлаха үрэ ехэтэй хэмжээнүүдые абаха шухала байhанай дэлхэй дээрэ тон hайнаар ойлгогдодог байhые гэршэлжэ үгэнэ.

Ядерна зэбсэг тараан дэлгэрүүлхэгүй тухай договор эб найрамдал болон уласхоорондын аюулгүй байдал бэхижүүлгэдэ шухала удха шанартай. Энэ договор хүсэндөө ороод байхадаа, буу зэбсэг яаралтайгаар түхеэрэлгые болюулхын түлөө, ядерна зэбсэг хориха ба усадхаха талаар үрэ ехэтэй хэмжээнүүдые бэелүүлхын түлөө саашадаа тэмсэл хэхэ таарамжатай эрхэ нүхэсэл бии болгохо байна.

Уласхоорондын энэ шухала хэлсээ зохёолгые түгэсхэлгэ ба тэрээндэ ООН-ой гэшүүн олонхи гүрэнүүдэй гар табилга хадаа буу зэбсэг хуряаха асуудалнуудаар hаяхан дүүрэhэн Генеральна Ассамблейн сесси дээрэ болоhон үгэ хэлэлгэнүүдтэ ехэ нүлөө үзүүлээ.

Буу зэбсэг яаралтайгаар түхеэрэлгые болюулха ба буу зэбсэг хуряаха талаар зарим хойшолуулашагүй хэмжээнүүд тухай Советскэ правительствын меморандум ООН-ой Генеральна Ассамблейн XXIII сессиин үзэмжэдэ шухала ба яаралтай асуудал болгон табигдаhан байгаа. Сессидэ хабаадагшад тэрээндэ гол анхаралаа хандуулаа гээд мэдүүлгэ соо онсолон тэмдэглэгдэнэ.

Ядерна зэбсэг хэрэглэлгые хорихо тухай асуудал түрүүшын ээлжээнэй зорилго болгон меморандум соо табигдана. Энэ алхам хадаа ядерна зэбсэг хэрэглэхые хүсэгшэдэй амыень татахаар шухала нүхэсэл болохо, уласхоорондын оршон байдалые hайжаруулгада туhалха байна.

Газар доро ядерна зэбсэг туршалгые хорихо, тиихэдээ энэ хорилтын хойноhоо хиналта хэхын тулада тэдэниие элирүүлхэ национальна оньhо хэрэгсэлнүүдые хэрэглэхэ, ядерна зэбсэг тээhэн бомбардировщигуудай оронойнгоо хилын саагуур ниидэлгые хориха, ракетэнүүдые зөөдэг уhан доогуур ябадаг онгосонуудай тамарха зоные хизаарлаха; химическэ ба бактериологическа зэбсэгүүдые хориха; бусадай газар дээрэхи хариин сэрэгэй баазануудые усадхаха; дэлхэйн элдэб районуудта ядерна зэбсэггүй зононуудые байгуулха; далай ба океануудай оёорнуудые имагтал амгалан зорилгоор хэрэглэхэ ябадалые хангадаг тиимэ ёhо гуримые батадхаха гэжэ меморандум соо найруулагдаhан тиимэ дурадхалнууд бэелүүлэгдээд байгаа hаа, дэлхэй дээрэхи шахардуу шанга байдалые нилээд ехээр hуларуулха байгаа.

Буу зэбсэг хуряаха асуудалнуудые шиидхэлгэ бага бэшэ бэрхэшээлнүүдтэй холбоотой, бүхы гүрэнүүдэй зүгhөө шанга хүсэлэл оролдолго гаргаха эрилтэ табина. Зүгөөр дүй дуршалэй харуулhанай ёhоор, энэ талаар үрэ дүн түйлажа болохо байна.

Буу зэбсэг хуряаха талаар 18 гүрэнэй түлөөлэгшэдhөө бүридэhэн комитедэй гэшүүн гүрэнүүд 1969 оной мартhаа комитедэй хүдэлмэриие үргэлжэлүүлхэ гэжэ үтэеэ ойлголсоhониинь мэдээжэ. Буу зэбсэг яаралтайгаар түхеэрэлгые хизаарлалгада ба буу зэбсэг хуряалгада хүргэхөөр шэнэ алхамуудые хэхэ тухай хэлсээн энэ сесси дээрэ баталагдаха бэзэ гэжэ Советскэ правительство найдана. Энэ hайн hайхан зорилгые түйлахын тулада өөрhөө дулдыдаха бүхы юумые Советскэ правительство саашадаашье хэхэ байна.

Л. М. Замятин, СССР-эй МИД-эй уласхоорондын организацинуудай таhагые даагша К. В. Новиков корреспондентнүүдэй асуудалнуудта харюусаа.

(ТАСС).

Сошордомо дохёо

ҮНЕЭДЫНЬ ТУРАНА, ТУГАЛЫНЬ ГАРЗАЛНА

Мяха абаха шэглэлтэй боложо, олонхи hаамхай үнеэдээ тугалтайнь хамта байлгадаг Инсэнгын совхозой Сценскын малшад шахардуу байдалда оронхой. Үнгэрэгшэ зун урда урданайхиhаа ехэ үбhэ, зелёнко хуряажа абаhан аад, тэрэнээ hүрилжэ, хорёолжо урдингүй, бүхэли намар малдаа гэшхүүлжэрхиhэн байна. Тиимэhээ хубаарилагдаhан тэжээлэйнь орой хахадынь лэ зарим гүүртын малай аманда ороно.

300-гаад үнеэтэй Сценскын гүүртэдэ январь hарын гараhанhаа хойшо абтаhан 16 тугалай хахадhаа олонхинь доторой үбшөөр үбшэлөө. Тэдэнэй хоёрынь гарзалшоо. Тугалшанай үты дээрэhээ эндэхи үнеэд түрэтэрөө шахуу буруутаяа ябажа, хэрэгтэй сагтаа шэргээгдээгүйhөө боложо hү багатайгаар тугаллана.

Түрэхэ дутаlhэн, нарай үнеэтэ эдюулхэ hайн тэжээл эндэ байхагүй.

— Буйлуулагдаhан тэжээл Алтанай гүүртэhээ зөөхэбди,—гэжэ найдуулаад, совхозой хүтэлбэрилэгшэд эндэхи тэжээл буйлуулдаг цех хаажархинхай.

Эдэ үдэрнүүдтэ үнеэдэй олоороо түрэжэ байхада буйлуулагдаhан тэжээл, булеэн уhан гэхэ мэтэ малай хоол Сценскдэ заатагүй хэрэгтэй. Теэд энэ шухала хэрэгтэ совхозой хүтэлбэрилэгшэд hанаагаа зобоногүй.

— Буйлуулагдаhан тэжээл зөөхэ гэхэдэ трактор, машина үгы. Цех хүдэлгэхэ гэхэдэ хүдэлмэришэл дуталдана. Совхозой дирекциин зүгhөө ямаршье хэмжээн абтанагүй,—гэжэ тус гүүртын бригадир З. А. Нимаев хөөрэнэ.

— Үнеэдээ hаахаяа болибо гэзшэт. Тиимэhээ үнеэн бүхэндэнай 5 центнер үбhэн, тэды шэнээн зелёнко үгтэхэ. Энэ тэжээлээр малаа ондо оруулха ёhотойг гэжэ отделениимнай эрхилэгшэ хэлээ бэлэй. Теэд мүнөө болоходо энэнь хаанашье хүрэхэеэ болёо. Декабрь, январиин хүйтэндэ үнеэднай ехээр туража захалаа. Энэ хэбээрээ байгаа hаа, малнай үргүүлхэ,—гэжэ энэ гүүртын ахалагша ухэршэн Цыренжап Цыдыпов гомдоно.

— Ехэ болоhон тугалнуудыемнай ондоо гүүртэдэ абаашанагүй. Жараал тугалай байра соо 120 тугал, бүрүүн шэхээтэй. Тиимэhээ нарай тугалаа гэртээ байлганабди,—гэжэ эндэхи ухэршэн С. Доржиева хэлэнэ.

Иимэ байдалые саашадаа тэсэхын аргагүй. Мяха абаха шэглэлтэй ажахы болоо хадаа абаhан түлөө hайнаар түлжүүлээд, 6—8 hаратайдань гүрэндэ тушааха хараатайгаар ажаллыт гэжэ инсэнгынхидтэ хэлэхэ дуран хүрэнэ.

А. БАБУШКИН,
Яруунын «Улаан Туяа» газетын хүдэлмэрилэгшэ.

ТАҺАГУУДЫЕ ДААГШАНАРАЙ ЗҮБЛӨӨН

КПСС-эй обкомой дэргэдэ партиин райкомуудай эмхидхэлэй таһагые даагшанарай зүблөөн болобо. Тэрэ зүблөөндэ КПСС-эй зарим райкомуудай секретарьнар хабаадалсаһан байна.

КПСС-эй ЦК-гай октябриин (1968 оной) Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ худэлмэриин ямараар ябуулагдажа байһан тухай, комсомолые партийна талаар хүтэлбэрилхэ хүдэлмэриин мүнөөнэй байдал тухай партиин обкомой партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэриин таһагые даагшын орлогшо нүхэр Б. Т. Аюров хөөрэжэ үгэбэ. КПСС-эй обкомой инструктор нүхэр С. Г. Шанюшкина информаци эмхидхэлгые һайжаруулха асуудал тушаа тогтобо.

Арадай хиналтын бүлэг болон постнуудай ажал ябуулгые улам һайжаруулха талаар партийна организацинуудай бэелүүлхэ зорилгонууд тухай КПСС-эй обкомой бюрогой гэшүүн, арадай хиналтын областной комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Б. С. Семенов үгөөр зорюулба.

Партиин зэргэдэ абтагшадай, мүн персональна хэрэгүүдые харалгын хэмжээе һайжаруулха, хэрэг хүтэлбэриие гуримшуулха асуудалнуудаар КПСС-эй обкомой партийна комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Ч. Д. Доржиев үгэ хэлээ. Удаань партиин обкомой бюрогой гэшүүндэ кандидат, обкомой партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэриин таһагые даагша нүхэр А. Б. Бардонов партиин зэргые улам бэхижүүлхэ, залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ тухай асуудалнууд тушаа тогтобо.

Р. ПОЛУСУРОВ,
КПСС-эй обкомой инструктор.

ТОБШО МЭДЭЭСЭЛ

УЛААН-ҮДЫН ЛВРЗ-дэ

Үнгэрэгшэ жэлдэ вагон-хабсаралтын цехэй комсомолшууд, залуушуул бултадаа хамтаржа, 59 дахин кино, театрнуудта, экскурсида хабаадаа. Эндэхи уран һайханай бүлгэмдэ зуун хүн хабаадана. Тэдэнэр ажалшадта һонирхолтой зүжэг наада, концерт харуулжа байдаг. Цехэй улаан буланда харуулан ойлгуулха агитаци үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Залуушуул сэрэгэй-патриотическа һуралсалда эдэбхитэйгээр хабаадана. Ажалшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри һайнаар табигдажа, цехэй коллектив һара бүридэ түсэбһөө гадуур хоёр вагон заһабарилдаг болоо.

* * *

Инструментальна цехэй коллектив В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй алдарта ойдо дэлгэрһэн мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Залуушуулай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайнаар табигданхай. Һаянай ажалда ороһон бүхы залуушуул дүршэлтэй хүнүүдэй захада хүдэлжэ, һайнаар мэргэжэнэ. Жэшээлхэдэ, түрүү ажалшан, коммунист Евгений Григорьевич Курочкин 1935 ондо комсомолой путёвкоор заводто ажаллахаяа ерээд, зондоо хүндэтэй болоожо, СССР-эй Верховно Соведэй депутатаар хоёр дахин һунгагдааһэн. Тэрэ мүнөө цехэйнгээ залуу үетэнэй дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулжа, ажалдань туһална. Һүүлшын үедэ залуушуулай бүтээһэн ажал һайн шанартай дээрэ тоологдоно. Тэдэнэр даалгабаряа 126—130 процент дүүргэнэ.

* * *

Тус заводто нёдондо 243 залуушуул ажалда абтаа. Тэдэнэй хахадынь шахуу юрэнхы дунда һургуули дүүргэһэн. Мэргэжэлдэ һургагдахаар абтаһан эдэ залуушуулай 170 гаранийнь мүнөө аминдаа хүдэлдэг болоод байна.

Предприятиин бүхы залуушуулай олонхинь коммунис ажалай һуралсалда ябадаг. Һүүлшын хоёр жэл удаа 1041 хүн тэрэниие дүүргээ. Нёдондо 500 гаран ажалладта разрядуудынь нэмэгдээ.

СЭЛЭНГЫН АЙМАГ

ҮҮСХЭЛ ГАРГАҺАН АЖАХЫДА

Карл Мар[ксын]
нэрэмжэтэ [...]

Душөөд мянган хонитой болоһон энэ колхоздо имнэ зорилго урдаа табиханьшье буруу бэшэ. Юуб гэхэдэ, эдэнэр мүнөө үедэ хонидоо томо бэетэй, ехэ ноохо, мяха үгэдэг шанартай болгохо хүсэлтэйгөөр ажаллана бшуу.

Түл абалгын үедэ хонишод угаа һэргэгээр, оролдосотойгоор хүдэлнэ гэжэ ойлгохоор. Хурьгалхаяа байһан хонидоо тэдэнэр наринаар илгажа, үдэртөө газаагаа баридаг, һүниндөө дулаан байра соо хонуулна. Тэдэнэр түрэхэ хонидоо үдэр, һүнигүй һахижа, хурьгадыень өөһэдөө тодожо абадаг заншалтай. Түл абалгын үедэ туһалхаяа ерэһэн хүнүүдые хони адуулуулжа, үбһэ, таряа талханай зүйл хонидто хубаарилжа үгэхэ, һүрэгүүдээ уһалха хүдэлмэридэ һургадаг байна.

— Хурьга абаха, тэдэниие эхэдэнь алдадагүй хүхүүлхэ хүдэлмэриие түбһэн хүндэ даалгажа болохогүй. Энээниие хонишод өөһэдөөл хэхэ ушартай,— гэжэ ахалагша хонишон бүхэн мэдүүлнэ.

Тиигэнгүй яахаб. Хэрбээ нялха хурьган эхынгээ ураг һайса хү[...]

Колхозой хонишод һүрэгүүдээ бүхэли үбэлдөө бэлшээжэ гарадаг заншалтай. Түрэхэеэ байһан, һая хурьгалһан хонидоо, мүн һула тамиртай малаа ойр зуура газаагаа байлгажа, һайнаар эдеэлүүлдэг гуримтай.

Энэ жэлһээ тус колхоз үүлтэртэ хонидой ажахын тоодо орожо, племенной отарануудта хурьгадые һайнаар түлжүүлхэ хэмжээнүүд абтажа захалаа. Бригадын зоотехник бишыхан шэгнүүр абажа ябаад, һая түрэһэн хурьгадые шэгнэжэ, тусхай дэбтэртэ тэмдэглэнэ. Удаань 15 хоноходоорнь, һаратай, хоёр һаратай, гурба, дүрбэн һаратай болоходонь шэгнэжэ, хэды шэнээнээр сүүдхэдээ нэмэжэ байһыень, ноохонойнь хэр ургажа байһые шэнжэлхэ юм. Тиигэжэ хонин һүрэгүүдээ саашадань улам һайжаруулха алхам хэгдэжэ эхилбэ гээшэ.

Колхозой правлени, partком эхэ хонидой отарануудта хүдэлхөөр ажалша бэрхэ хүнүүдые табиха гэжэ оролдоно. Энээнэй ашаар мүнөө үедэ эгээн найдамтай һайн хүнүүд эхэ хонидой отара[...]

ХЭНИИНЬ ХЭН ГЭШЭГҮЙ

Аймаг, республика дотороо суутай, солотой болоһон Юрөөгэй Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо хүрэгдэбэ. Энэ колхоз һайн үүлтэрэй һаалиин малаар мэдээжэ болоһоор үниинэй. Эндэхи һаалишан Долгоржап Цырендоржиевагай үнеэн бүриһөө 5 мянган литр һү һаажа, республика дотороо эрхимлэһэн сагһаа хойшо хорёод жэл үнгэрбэ. Колхозой эрхим һаалишан Пылжит Жалсановада Буряад орон соо эгээн түрүүлэн Социалис Ажалай Геройн нэрэ зэргэ олгогдоо һэн. Энэ колхозой малшадай түлжүүлһэн үүлтэртэ бухануд, үнеэд республикымнай олохон ажахынуудта таража, һү ехэтэй һүрэгүүд болонхой. Һүүлэй жэлнүүдтэ колхозой хонидой үүлтэр эрид һайжаржа, тэндэ томо болгогдоһон хусанууд аукцион, выставкэнүүд дээрэ һайнаар сэгнэгдээд, баһал республика дотороо таража захалаа. Нёдондо эндэһээ 432 үүлтэртэ хуса худалдагдаһан байха юм.

«Мал тэжээһэн — ама тоһодохо» гэдэгтэл, ашаг шэмэтэ мал олоор үсхэбэрилжэ, артелиин гэшүүд олзо доход ехээр оруулна. Тиигэжэ эндэ культурно-ажаһуудалай, үйлэдбэриин барилганууд олоор бүтээгдэжэ, Юрөө нютаг танигдахаар бэшэ болоо. Хорин табан жэлдэ таһалгаряагүй энэ колхозые ударидажа ябаһан түрүүлэгшэ нүхэр Жамсо Бальжинимаевич Ванкеев Социалис Ажалай Герой, СССР-эй Верховно Соведэй депутат юм.

Энэ ашагтай, алдартай ажахыһаа үшөө нэгэ һайшаалтай үүсхэл гараба. Һаяхан энэ колхозой хонишод, зоотехнигүүд, ветеринарна мэргэжэлтэд, артелиин хүтэлбэрилэгшэд 1969 ондо бүхы колхозоороо зуун хонин бүриһөө 90 хурьга абаха, хонин бүриһөө 3,4 килограмм ноохо хайшалха уялга хараалаад, республикынгаа бүхы хонишодые, ажахы бүхэниие социалис мүрысөөндэ уриһан байна.

Энэ уялга ехэ гү, али бага гү? Хэрбээ манай республикын колхоз, совхоз бүхэн байгша ондо энэ хэмжээндэ хүрэжэ шадаа һаа, яһала һайн байха бэлэй. Одоошье республикамнай хони үсхэбэрилдэг түрүү область, хизаарнуудһаа холо гээгдэхэеэ болихо һэн. Мүнөө үедэ Россиин Федерациин 15 область, республиканууд зуун хонин бүриһөө зуу гаран хурьга түлжүүлнэ, хонин бүриһөө 4—5 килограмм ноохо хайшална ха юм. Хонёор олон, жэлдээ 1 миллионһоо олон хурьга түлжүүлдэг Алтайн хизаарай ажахынууд бүхы дээрээ зуун хонин бүриһөө 91 хурьга томо болгоһон. Энэ хизаарай «Страна Советов» колхоз хонин бүриһөө дунда зэргээр 8,7 килограмм ноохо хайшалдаг. Эдэ түрүүшүүлтэй жэшээлхэ болоо һаа, үүсхэл гаргаһан колхозойхид түрүүшын горитой алхам хэхэ гэһэн ушартай.

Юрөөгэйхид абаһан энэ ехэ уялгаяа бэелүүлхын тула ямар бэлэдхэлтэй, юу хэжэ байнаб? Колхозой эхэ хонидой арба гаран отарануудаар ябаад харахада, тэдэнэр хони, хурьгадайнгаа байра дулаалха, түл абалгада хэрэгтэй юумэеэ бүриин һайнаар бэлдэхэ талаар ехэ юумэ хэһэн байна. Хонидой байра газаа досоогүй һайнаар шабагдаһан, зарим хотониинь газааһаа хаяалагдаһан, хана хушалта хосройнь уулзабарида досоо талаһаань хабтагай дабхар хадаад, хоорондонь хохир хэжэрхиһэниинь сэнтэхэеэ болиһон байна. Байрануудайнь үүдэнүүд һайса дулаалагдаһан, зарим отарада һэеы газааһаань хадажархиһан харагдана. Хотонуудтань эхүүн агаарай гаража байха модон хоолойнууд хэгдэнхэй, зарим газарта шэлтэй бишыхан рамануд тааруулагданхай. Хэрбээ һүниндөө хотон соо халуун болохоо һанабалнь, тэрэ дээшээ хараһан сонхоёо нээжэрхидэг дүршэлтэй. Мүнөө январиин янгинама хүйтэнэй боложо байгаашье һаа, хотонууд соонь дулаан, һалхи һүрьехэ һүбэ байхагүй.

Колхозой бүхы отарануудта зундаа хохир (хии) ехээр бэлдэгдэжэ, һарабша доро хадагалагдадаг байна. Түл абалгын урда тээхэнэ тэрэ хохироо хотон соогоо оруулжа, углуунуудта обоолдог гуримтай. Ингэхэдэ хохирынь дулаан байха, хурьгадай гаража эхилхэдэ, тэрэниие газааһаа зөөхэ сүлөө забшье байдаггүй ха юм.

Отара бүхэндэ хурьгад кошарно-базова аргаар түлжүүлэгдэнэ. Түрэһэн хонидые түрүүшын 1—2 үдэр хурьгатайнь амяарлан хааха жэжэ хаамагууд хүсэд хүрэхөөр бэлдээтэй. байра соогоо оруулан хай. Илангаяа түрүүшынхеэ хурьгалха хонидой отарада тиимэ хаамагууд, үүдэнүүд олоор хэгдэнэ. Зүгөөр һүүлэй жэлнүүдтэ энэ колхоз олонхи түлгэнүүдээ зуһаг болгожо хурьгалуулна.

— Хойто жэлһээ хонидоо түлгэ байхадань түрүүлхэеэ огто болихомнай,— гэжэ колхозой зоотехник М. Хандажапова мэдүүлбэ.

хэнгүй гү, али хожомоо нэгэ үрдиһэшье эхээ олоогүй үнгэрөө һаа, нилээд муудаха, өөдэлхэгүй болоно ха юм. Илангаяа алмай, хони, хурьгадаа һайса танихагүй хүнүүд хооһоор үлэһэн хурьгадаа обёордоггүйл.

Үүсхэл гаргаһан колхозой хонишодой ажалда һайшаалтай үшөө юун бииб гэхэдэ, тэдэнэр эхэ хонидоо зундаа, намартаа һайса таргалуулжа, саашадаа тамирыень алдахагүй гэжэ оролдодог байна. Мүнөө бүхыдөө туранхай муу хонитой отара эндэ үгы. Һүрэг соо дайралдаһан ганса нэгэн тамир һулатай хонид илгагдажа, хээрэ бэлшээгдэхэеэ болёод, шанартай һайн тэжээлдэ хүртэнэ. Бүхы эхэ хонидтоо октябрь һараһаа хойшо таряа талханай зүйл үдэртөө 200—300 грамм үгэжэ байһанаа мүнөө үедэ тэрэнээ 300—400 граммда хүргэнхэй. Дээгүүр классай, үүлтэртэ хонидой отара гэжэ тоологдоһон һүрэгүүдтэ үбһэ, таряа талханай зүйл ехээр үгтэнэ. Эхэ хонид сүүдхэдэ заабол хоёр удаа уһалагдана.

— Зелёнко силос хонидойнгоо хурьгалжа дүүрэхэлээр лэ эдюулжэ захалнабди,— гэжэ ахалагша хонишон Бутыт Гармажаповна Банзаракцаева тайлбарилба.

Тарган лэ хонидһоо тобир һайн түл абтаха, эхэнь һүтэй байжа, хурьгадынь түргэнөөр томо болодог гэжэ эндэхи хонишод һайса ойлгодог байна. Тиимэ хадань ябаһан лэ отарада «хонид һүтэй, хурьгад дорюун» гэһэн харюу дуулдаа ха юм.

Зүгөөр хонишодой һанаан үшөөл дүүрэн бэшэ. Олохон отаранууд зунай, үбэлэй бэлшээреэр дуталдадаг. зелёнко холоһоо зөөжэ зободог байна.

— Отара бүхэнэй дэргэдэ зелёнко тарима газар бии. Теэд севооборот гэжэ шалтаг барьяад, тэрэниие тон холуур тарижархидаг. Зелёнко үбэлжөөндөө дүтэ хаяһан байбал, узуурдань хонидоо үбэлшье бэлшээхэдэ зохид һэн,— гэжэ ахалагша хонишон Арья Надмитович Цыбикдоржиев дурадхана.

Зүб лэ даа. Севооборотһоошье гадуур газар шэнээр хахалжа, отара бүхэнэй дэргэдэ 15—20 гектар зелёнко тариха газар хаа хаанагүй олдохо ха юм. Юрэдөө газар таряалангай ажахые мал ажалдаа, хони үсхэбэрилгэдөө зохилдуулха сагай ерэжэ байһые хонишод мэдэнэ.

нуудта хүдэлнэ. Бутыт Банзаракцаева, Бутыт Батуева, Дашинима Аюшеев, Дамби Будажапов, Арья Цыбикдоржиев, Дашадаба Дагбаев болон бусад хонишодоороо Юрөө голой ажалша зон омогорхохо ёһоороо омогорхоно.

Эдэ ажалша бэрхэ зондоо һайн гэр байра түхеэрхэ, хонидой байра шэнээр бүтээхэ, хонидтоо бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ хэрэгтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд анхарал ехээр табижа байна. 1969 ондо хонишодто арба гаран шэнэ гэр табигдаха, эхэ хонидой бүхы отаранууд электрын элшэ хүсөөр хангагдаха юм.

Хонин ажал хүгжөөхэ гэээшэ гансахан отаранууд дээрэ хүдэлжэ ябаһан хүнүүдэй хэрэг бэшэ, харин хүдөө нютагай бүхы хүнүүдэй хабаадаха хэрэг гэжэ юрөөгэйхид тон зүб тоолоно. Тиигэжэ эндэхи һургуулинуудай, клуб болон библиотекэнүүдэй коллективүүд хонишодой бригадануудые шефтээ абажа, тэндэ ошожо хүдэлмэридэнь туһалдаг, уран һайханай концерт харуулдаг, һонирхолтой ном абаашажа үгэдэг һайн заншалтай боложо байна.

Колхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд хонин ажалаа хурданаар хүгжөөхэ, хониной мяха, ноохо ехээр абаха хэрэгтэ һаад тойбо татадаг юумэеэ, алдуу эндүүгээ һайса бодомжолжо, зохихо хэмжээ абажа байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ гүрэндэ 3 500 гаран центнер хониной мяхан тушаагдаһан байгаашье һаа, бэлэдхэлэй пунктда ороһон хонидынь дунда зэргээр 36,1 килограмм татаһан байха юм. Яахадаа иимэ жэжэ мал тушаагдааб гэхэдэ, хурьгадые эхэһээнь һалгааһан сагһаа хойшо харууһалха, эдеэлүүлхэ хүдэлмэридэ урдань анхарал табигдаагүй байшоо. Тиимэһээ хурьга, түлгэнүүдэй отарануудта дайралдаһан лэ хүнүүд табигдадаг, эдэ отаранууд зуһадаг газарта һарабша, дал үгы байһан дээрэһээ тэдэнь хура бороодо шэрбэгдэжэ, биратай өөдэлдэггүй. Мүн эдэ отарануудта һайн бэлшээриншье хүртэдэггүй. Энэ ехэ дутагдалаа саашадань усадхаха тушаа колхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд бодомжолжо байна.

Жэлэй дүрбэн сагта хонидоо тобир тарган байлгажа, түл олоор абаха, ноохо ехээр хайшалха, гүрэндөө тарган мал тушааха гэжэ оролдожо ябаһан хүнүүдтэ салин хүлһэ ехээр үгэхэ, түрүүшүүлые али бүхы талаар урмашуулха асуудал баһал түрүүшын ээлжээндэ табигдана. Зуун хонин бүриһөө 85-һаа дээшэ түл абажа, нюниин нэгэн хүрэтэр тус бүриень 20 килограммтай болгожо шадаһан хонишодто нэмэлтэ түлөөһэн мүнгөөр, хурьгаар үгтэнэ. Мүн ноохо ехээр абаһан хонишодто мүнгэн шан тогтоогдонхой. Үнгэрэгшэ жэлдэ тэдэ[...] түхэриг мүнгэн, 312 хур[...] тэ түлөөһэндэ үгтэһэн [...] абалгын үедэ хонишо[...] сөөнэй дүн арбан хоног[...] согсологдожо, түрүүш[...] шуулагдана.

Хонин һүрэг ко[...] баялигынь болоно[...] жэлдэ энэ һалбариһаа [...] түхэриг мүнгэн олзо [...] гэхэ гү, али энэнь бүхы[...] шынь 51 процент болоно[...]

Ажахын хүтэлбэрил[...] номистнууд, мэргэжэлтэ[...] мяханай, ноохоной өөры[...] хямдаруулха, хонишод[...] хүнгэдхэхэ тушаа бодом[...] халаа. 1969 ондо цент[...] ной өөрынь үнэ сэн 29[...] һөө, центнер мяханай — [...] ригһөө үлүүхэн байха [...] саагдана.

Карл Марксын нэрэ[...] хозой хонишодой, зоо[...] ветеринарна мэргэжэлтэ[...] бэрилэгшэдэй 1969 ондо [...] биһан зорилгонуудаа а[...] гаар бэелүүлхэ байһан[...] дахаар.

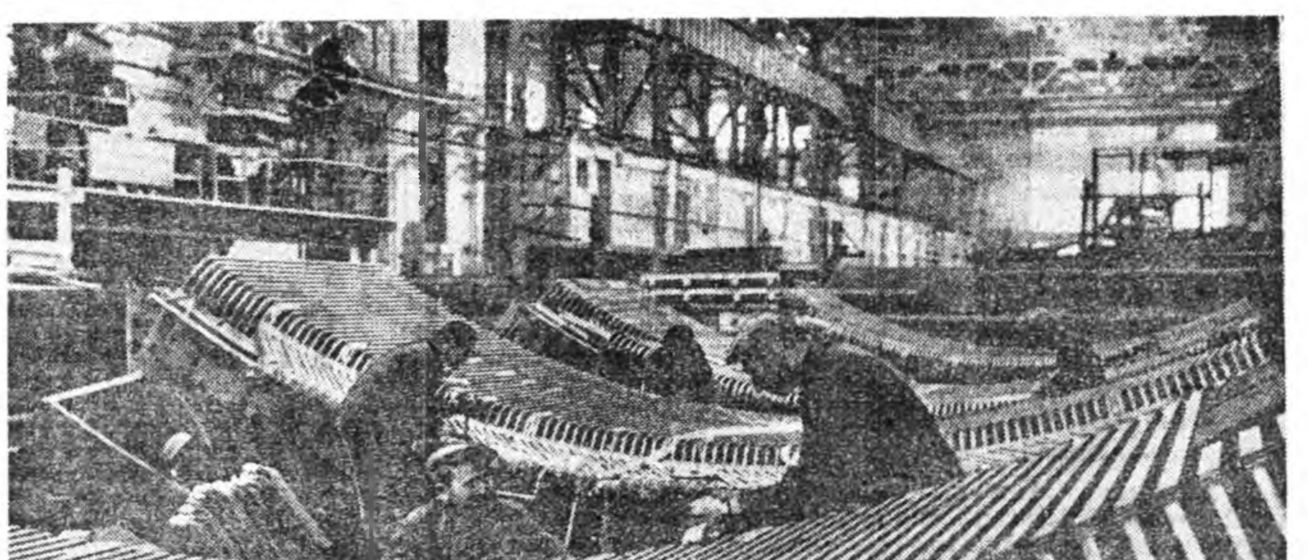
Б. ГЫ[...]
манай тусх[...]

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. [...] хонишон **Б. Батуева.** 2. [...] хонишон **Б. Банзаракцаева** [...] лагша хонишон **Д. Буда[...]**
Автор[...]

Сэлэнгэ, Юрөө нютаг.

ЛЕНИНГРАД. **Гүрэнэй «Үндэр шанарай тэмдэг» гидрогенераторнуудта һаяхан олгогдобо. Эдэ гидрогенераторнууд 175 мянган киловатт хүсэтэй юм. «Электросила» нэгэдэлэй дэргэдэхи электромеханикын эрдэм шэнжэлэлгын институдай Ленинградай филиалда проектнь зохёогдоо. Зураг дээрэ: 175 мянган киловатт хүсэтэй гидрогенератор хабсаралта.** ТАСС-ай фото.

Сабшалан дээрэ юун хэгдэнэб?

МҮЛЬҺЭН ХАДАНУУД

Зүүн Хасууртын шэбэрэй доодо захаар үурал һаарал, сагаан манан тооһорно. Январиин янгинама хүйтэн жабарта метр зузаан мүльһэн тас-няс гэжэ абяатайгаар хахарна, тэһэрнэ. Тиигээд дахин оршон тойрон хон-жэн болошоно.

Үглөөгүүр нара гараха багта эндэ хүнэй лоомоор мүльһэ соолоожо, нэгэ жэгдээр «хос-хос, лус-лус» тэтэр сохихо абяан дуулдажа эхилнэ.

Гарма Цыренович Дандаров нилээд наһатай болоһоншье һаа, үшөөл хүл хүнгэн, хүдэлсэнь түргэн, хүндэ лоомоор мүнгэн сагаан мүльһэ холуур сасартар, лус байса ёборно.

— Энэ булагай уһые иигэжэ эндэ тэндэнь соолоод, хэрэгтэй газар руунь урадхуулаа, тошон халяагүй һаа, уһанаинь мүльһэн доогуураа дэмы урдажа арилха байна. Шанга хүйтэндэ тошон бүри һайнаар дэлбэрэн халина. Добо дошо болотороо ехээр хүрэнэ,— гэжэ Гарма Цыренович хөөрэнэ.

Тэрэ мүнөө Нимбу Аюшеевтэй сугтаа хүдэлжэ байна. Тэдэнэр богонихон болзор соо 45—50 мянган кубометр тошо халяагаа. Бүхыдөө 500 мянган кубометр мүльһэ хүргэхэ зорилготой.

— Сабшаламнай хоёр ондоо газарта юм. Энэ Зүүн Хасууртын сабшалан хабартаа хоёр дахи уһалхадамнай хүрэхэ тошон халяагдаа. Баруун булагтамнай 160 га газар мүльһөөр хушагдаа,— гэжэ луговодууд хөөрэлдэнэ.

Үдын совхозой эдэ хоёр луговодууд даажа абаһан сабшалангайнгаа гектар бүриһөө 16 центнерһээ доошо бэшэ ургаса ургуулха зорилго урдаа табинхай. Гандаги хуурай уларилтай Үдын голдо гектар бүриһөө 16 [...] үбһэ абаха гээшэ бэлэ[...] Сабшалан һайнаар у[...] һаа, ногоон элбэгээр ург[...] хүлеэлтэгүй. Теэд дураар[...] ха гэхэдэнь, тэндэхи го[...] дойнь уһан бага, ехэ [...] халтад гэхэдээл шэргэшэ[...] надаг.

— Тиимэһээ бидэ мү[...] лэй хүйтэндэ сабшал[...] эхиндэ тошо ехээр халя[...] гэжэ абаха гэжэ шал[...] оролдоно гээшэбди,— гээ[...] Цыренович Дандаров хэл[...]

Зүүн Хасууртын була[...] та нилээд оройхон боло[...] моор хүнэй мүльһэ соолою[...] холоһоо сууряатан дуулд[...] гаа һэн.

Г. МИХАЙ[...]

Хорин аймаг.

ЗОХИДООР ХАДАГАЛНА

Совхоздо элдэб маркын 118 трактор тоологдодог юм. Иимэл дээрэһээ ажахы дотоорхи таряан ажал бүхыдөө оньһожоруулагданхай. Гадна эндэ тракторнуудаар үбһэ тэжээл, түлеэ залһа, барилгын модо шүлүү шэрэнэ.

Үбэлдөө тракторнуудай хэхэ ажал бага боложо, техникэ сүлөөрдэг. Тиимэһээ энэ үедэ трактор болон хүдөө ажахын машинанууд заһабарилагдадаг байна гээшэ.

Хүрбын механизаторнууд мүнөө үе сагай механизмуудаар хангагдаһан мастерскойнуудтай юм. Мастерскойнууд соонь элдэб станогууд, механизмуудые обкатка хэхэ стенд, түмэр гагнаха агрегадууд бии. Мастерской цехүүдээр олон. Эдэнэй нэгэн соонь элдэб детальнуудые хэжэ болоно. Нүгөөдэнь трактор машинын топливо аппаратурынь юм. Эндэ кузнецашье бии. Мастерскойн электроцех һайнаар түхеэрэгдэнхэй. Иимэл дээрэһээнь Хүрбын, Үнэгэтэйн механизаторнууд трактор болон бэшэшье машинануудаа совхозойнгоо мастерской соо заһабарилна гээшэ ааб даа.

Ажахын механизаторнууд хабарай хүдэлмэринүүдэй эхилтэр 70 трактор заһабарилхаар хараалһан. Эндэ техникэ заһабарилга таряа хуряалтын дүүрэмсээр эхилһэн байна. Совхозой механизаторнууд тракторнуудаа тусхай графигай ёһоор мастерскойдо оруулдаг. Тэдэнэр иигэжэ үнтэрһэн жэлэй һүүлшын 2—3 һара соо 30 трактор «хүл дээрэнь» гаргаһан байна. Заһабарилагшад эдэ һарануудта 25 трактор бэлэн болтохоор хараалһанаа холо үлүүлээ.

Совхозой механизаторнууд тракторнуудаа бригадна аргаар заһабарилна. Харин двигательнүүдые заһабарилха тусхай узел бии. Энэ ажал хэйшэн гэжэ эмхидхэгдэнхэйб? Мастерскойдо трактор асарагдаба гэлэй. Механизатор тракторaa өөрөө задалжа, двигателиинь заһабарилагшадта тушаажа, нүгөө узелнуудыень ондоо трактористтнуудаар хамтаран, нэгэ бригада боложо заһабарилна. Двигательнүүдые дүршэл шадабаритай механизаторнууд Трофим Спиридонов, Илья Ерофеев, Александр Спиридонов гэгшэд заһабарилдаг. Иигэжэ эдэнэй уран гараар тракторнуудай зүрхэн — мотоор бүри һайнаар хүдэлдэг болоно гээнэ. Тэдэнэй ажалай шанар хододоо һайн байдаг юм.

Техникэ заһабарилгада медник Ф. И. Солдатов, электро-гагнууршан Сергей Тодрия, гагнууршан Михаил Шакиров, аппаратурщик Анатолий Затопляев, вулканизаторщик Матвей Афанасьев болон бусад һайнаар хүдэлнэ.

Совхозой шалгагша-механик Цыбикжап Данзанов үргэлжэ мастерской соогуур ябажа, заһабарилагшадай ажал шалгана.

— Павел Николаевич гар түргэн хүн даа. Өөрынгөө трактор богонихон болзор соо заһабарилаад, Александр Мунгаловта туһалжа байна,— гэжэ механизатор нүхэр Белов тухай тэрэ хөөрэнэ.

Хүрбын механизаторнууд тракторнуудаа бүри түргөөр заһабарилжа дүүргэхэ һэн. Теэд запасной частьнуудай дуталдалаг дээрэһээнь заһабарилагшад һанаһандаа хүрэжэ хүдэлнэгүй. Эндэ гусеницын олохон хубинууд дуталдана. Совхозой склад соо гусеницын ролигууд байхагүй.

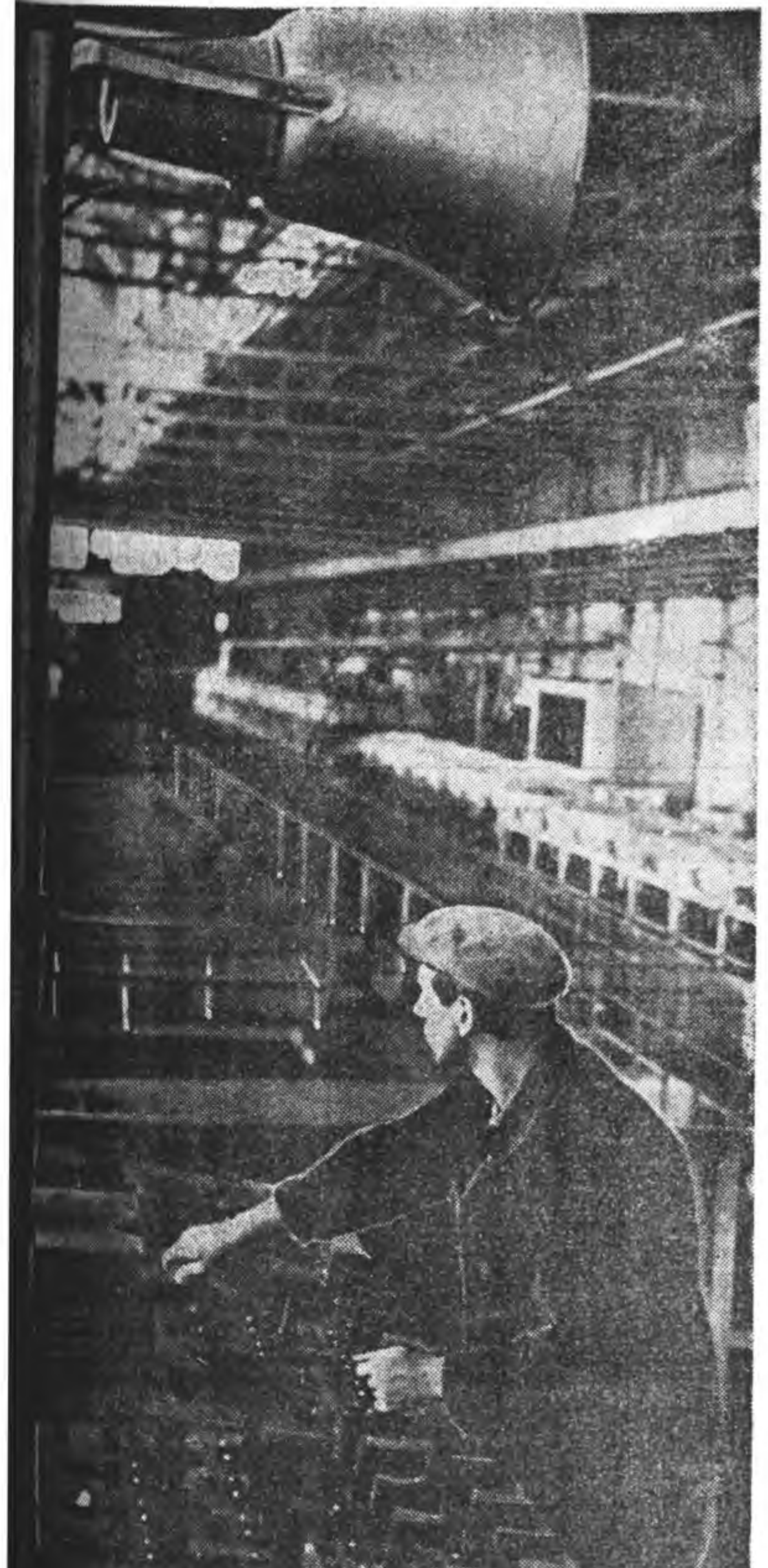
Онохойн совхозой механизаторнууд иимэ һайн һайхан заншалтай. Тэдэнэр заһабарилжа дүүргэһэн тракторнуудаа шалгажа үзэһэнэйнтоо һүүлээр хабарай хүдэлмэринүүдэй эхилтэр сарай хадагалдаг юм. Энэнь ехэ [...] шаалтай. Юуб гэхэдэ, ажахы[...]та заһабарилагдаһан трактор[...] ажал хэжэ, хабарай тар[...] эхилхэдэ эбдэршэдэг байна [...]

Һаяшаг тус ажахын меха[...]торнууд Кабанскын аймагай Ш[...]гинскэ совхозой заһабарилга[...]дай хангалга бэшэгтэй танил[...] тэрэниие ехэ һайшааба. Тэд[...] энэ хангалтгые дэмжэжэ, бүри [...]нгэтэйгээр ажаллажа эхилээ. [...]дэхи механизаторнууд техни[...] һайнаар, болзорһоо урид заһа[...]рилжа, шэнэ ургасын энэ ү[...] табиха гэжэ шиидэнхэй.

Р. БУДАЕВ.

Загарай.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

ЛИПЕЦК. Запсивай уряае дэм-... Новолипецка металлургиче-... заводой коллектив түсэбтэ та-... жэлэй туршада ашаглалгада ...улагдаха ёһотой металлургиче-... гол агрегадуудые болзорһоо ... бүтээхэбди гэһэн уял-... абаа. Зураг дээрэ: тран-...орматорна буладай электро-изо-...ционно хушалтын агрегадай уп-...ленинн оператор А. И. Таран-... ажал дээрээ.

ТАСС-ай фотохронико.

ТАЛЛИН. Ленинэй шангай лауреат Юхан Смуулай мэдээжэ зүжэгэй гол герой—капитан Кихну Йынинн нэрэ абаһан шэнэ кафе Таллинда нээгдэбэ. Пирит гэжэ мүрэнэй далай руу ородог Эстониин ниислэлэй үзэсхэлэн гоё һайхан газарта шанга һалхин ба шуурганһаа зайлан шэбээлһэн гурбан мачтатай судна кафе болоно үгөө. Зураг дээрэ: «Кихну Йынь» гэжэ кафе эндэ харуулагдана.

ТАСС-ай фотохронико.

ХҮРШЭ ПРЕДПРИЯТИНУУД

Томскын баруун-хойто захада хамтадхагдаһан промышленна түрүүшын район бии боложо эхилээ. Мүнөө хүдэлжэ байһан ба баригдажа эхилһэн предприятинууд энэрайондо оролсоно. Хоёр предприятинуудые хангаха котельнэ, харгынууд ба бусадшье инженернэ барилганууд хамтын хүсөөр бодхоогдохо юм. Энэнэй ашаар газарые һайнаар хэрэглэхэ, туһалбариин объектнүүдые нэгэдхэхэ, мүнгэ зөөри гаргашалта доошолуулха арга олгогдоо.

ДАЛАДАХИ, АКАДЕМИЧЕСКЭ...

...Украиныи Наукануудай академиин минералнуудай геохимиин ба физикын институт Киевтэ эмхидхэгдээ. Энэнь Украиныи академиин даладахи эрдэм-шэнжэлэлгын эмхи зургаан мүн. Тус эмхи зургаан геологическа зүйлнүүдые физико-химическэ ёһоор шэнжэлэн үзэжэ, ашагта малтамалнуудай бии бололго, хүгжэлтэ элирүүлхэ, газарай хүрьһэн соохи нөөсыень элирүүлхэ гэһэн гол зорилготой.

КУКУРУЗАШАДАЙ ШЭНЭ МАШИНА

Газарай хүрьһэнэй шоройн һалхинда хиидэдэг тарянай талмай дээрэ кукуруза тариха сеялкэ-культиватор нэгэ дахин поли дээгүүр гарахадаа дүрбэн ондоо технологическа даабари дүүргэнэ: ряд хоорондын шорой обоолно, буртаг үбһэ үгы хэнэ, кукуруза тарихатайгаа хамта минеральна утэгжүүлгэ хүрьһэндэ оруулна. Туршалтын участогууд дээрэ шэнэ сеялкээр кукуруза тарихадань, хуушан сеялкэнүүдтэй жэшэбэл, ургаса тарянииинь нэгэ хахад дахин ехээр абтаа. Продукци үйлэдбэрилгэдэ гаргадаг гаргашань доошолоо.

Дүрбэн тэгшэ сеялкые Казахай ба Москвагай инженернүүд ухаалан зохёотоо.

ВУЛКАНУУД ДЭЭРЭХИ... ОГОРОДУУД

Октябрьска совхозой Каратунска теплицын овощ ургуулагшад түрүүшын ургаса һаяхан хуряагаа. Петропавловск-Камчатск хотын ба оршон тойронхи тосхонуудта 800 килограмм һонгино эльгээгдэ. Вулкануудай халуун уһаар дулаасуулагдадаг теплицэ соо помидор, салат, үгэрсэ ургуулагдана. Тэрэнэй талмай 60 дүрбэлжэн метр болодог. Пленко доро теплицэ соо ургуулагдаһан овощ парник соо ургуулагдаһан овощто орходоо гурба дахин хямда сэнтэй гэжэ Камчатска хүдөө ажахын туршалгын станциин хүдэлмэрилэгшэд тоолон гаргаа.

ТҮМЭР БАХАНАНУУДАЙ ЗАВОД

ДЗЕРЖИНСК. (ТАСС-ай корр.). Дзержинскиин нэрэмжэтэ металлургическа заводой коллектив болзорһоо хорин үдэр урид ороной барилгануудта 10 мянган тонно түмэр бахана эльгээгээ. Эдэнь гидротехническэ барилгануудта үргэнөөр хэрэглэгдэдэг юм.

Дзержинскиин нэрэмжэтэ металлургическа завод орон дотор эгээн түрүүшээр элдэб түхэлэй баханануудые бэлдэдэг болоо. Энээнһээ урид иимэ бахананууд хилын саанаһаа асарагдадаг байһан юм. Харин мүнөө Днепродзержинскһээ дэлхэйн 30 оронуудта эндэхи продукци эльгээгдэнэ.

УЗБЕКИСТАНАЙ АЛТАН.

Узбекистанай алта малтадаг промышленностиин түрүүшын предприяти болохо Кочбулакска рудник Кураминска хадын хормойдо ашаглалгада үттөө. Тус руднигтай зэргэлээд культурно-ажаһуудалай эмхи зургаануудтай хүдэлмэришэнэй тосхон бодхоогдоо.

АНГУУШАД ОЛЗОТОЙ, ОМОГТОЙ БУСАНА

Магаданска областиин колхоз болон совхозуудай 800 гаран ангуушад тундра ба тайга соо ан гүрөөһэ агнажа байһаар. Тэдэнэй олонхинь олзотой, омоттой тэртээ бусана. Врангель аралай ангуушан Чайвун гэгшэ оройдоо 20 үдэрэй туршада Хойто зүтэй 20 сагаан үнэгые олзоборилоо. Хойто зүттэ үнэхөөрөө үзэгдөө харагдаагүй түйлалта гээшэл!

Чукотскын «Пионер» гэжэ совхозой ангуушан Пипик Хойто зүгэй 178 сагаан үнэгые олзоборилжо, область дотороо суурхаа.

ЮҺЭН ҮДЭР СОО ГЭР БОДХООГДОБО

Киргизэй барилгашад томо панельнэ гэрнүүдые түргэн хурдаар хабсаргаха онол арга хэрэглэдэг болоо. Фрунзе хотодохи шэнэ микрорайондо 64 байратай гэр юһэн үдэрэй турша соо бодхообо.

«СОВЕТСКИЙ КАЗАХСТАН» ТҮРҮҮШЫН РЕЙСДЭ ГАРАБА

«Красное Сормово» гэжэ заводто бүтээгдэһэн түмэр харгын «Советский Казахстан» гэжэ шэнэ паром Бакуһаа Красноводск гараа. Тэрэ Туркмениин нефтянигуудта минеральна утэгжүүлгэнүүдтэй, оньһон түхеэрэлгэнүүдтэй, автомобильна покрышкануудтай ба бусадшье ашаатай хэдэн арбан вагон ашаа абаашаа.

Каспиин далай дээгүүр гараһан «хүүргэ» зургаан жэлэй туршада хүдэлжэ байдаг. Энээхэн хугасаа соо түмэр харгын паромууд олон миллион тонно ашаа зөөгөө.

ЗАВОД ҮРГЭДХЭГДЭНЭ

«Укрсельхозтехникын» Кировоградска заһабарилгын заводто шэнэ жэлэй эхинһээ хойшо мотоор заһабарилдаг шэнэ цех ашаглалгада оруулагдаа. Тэрэнэй үйлэдбэриин талмай 3800 дүрбэлжэн метр болоно. Шэнэ цехэй ашаар заводой үйлэдбэриин хэмжээн 25 процентээр дээшэлээ.

ЧЕХОСЛОВАКИИН ОРДЕНУУДАЙ КАВАЛЕР

ИВАНОВО. (ТАСС-ай корр.). ЧССР-эй президент Людвиг Свободын даалтабаряар ЧССР-эй хоёр орден—Улаан Одон ба Чехословакиин сэрэгэй хэрээһэн областной сэрэгэй комиссариат соо Иваново хотодо ажаһуугша Николай Алексеевич Мезелевтэ барюулагдаа.

...Гитлеровецүүдэй эзэлһэн Чехословакиин газар дээрэ, дайсанай гүнзэгы ара талада совет сэрэгшэдэй отряд 1944 оной октябрьда парашютаар бууһан байгаа. Тэдэнэй дунда Николай Мезелев байлсаһан юм. Энэ багахан отрядынь Ян Гусай нэрэмжэтэ томо партизанска бригада болотороо ургаа. Тэрэ бригадын командир Советскэ Армиин офицер Александр Фомин, комиссарынь—чех Мирослав Пих байһан түүхэтэй.

Дайнай һүүлэй жэлнүүдтэ Н. А. Мезелев Ивановска бүд нэхэдэг комбинадта модошо дарханаар ажаллаа. Тэрэ мүнөө пенсионер.

(ТАСС).

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум Улаан-Үдэ городой Октябрьска районой ажалшадай депутадуудай Соведэй саг үргэлжын комиссинуудай дүй дүршэл тухай гүйсэдкомой түрүүлэгшэ М. Г. Калмыковагай элидхэл һаяхан шагнаба.

Октябрьска районой Соведэй саг үргэлжын комиссинуудай болон депутатска бүлэгүүд яһала ехэ хүдэлмэри хээ гэжэ тэмдэглэгдээ.

Худалдаа наймаанай, медицинскэ болон хүн зоной ажаһуудалай эрилтэ хангаха хүдэлмэри һайжараа. Һунгагшадай эрилтээр үнгэрэгшэ жэлдэ үхибүүдэй болон стоматологическа поликлиникэнүүд, наймаанай, нарайлалгын байшангууд, уушханай ханяаданай диспансер баригдаһан байха юм.

Квартал бүхэндэ табигдаһан түсэбэй ёһоор саг үргэлжын комиссинууд хүдэлдэг. Тэдэнэр гүйсэдхэхэ комитедтэй нягта холбоотойгоор хүдэлжэ, түйлаһан амжалтаяа бүри арьбадхана. Гүйсэдхэхэ комитедэй заседани, мүн райсоведэй сесси, зүблөөнүүд дээрэ харагдажа үзэгдэхэ асуудалнуудые саг үргэлжын комиссинууд бэлэдхэдэг заншалтай.

Саг үргэлжын комиссиин зүблөөн һара бүридэ үнгэрэгдэдэг. Предприятинуудай, эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдэй элидхэл шагнагдадаг. Соведэй болон гүйсэдхэхэ комитедэй абаһан тогтоолой хэр зэргээр дүүргэгдэжэ байһыень саг үргэлжын комисси шалгажа байдаг.

Саг үргэлжын комиссинууд предприяти, эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдтэ бодото туһаламжа үзүүлжэ байдаг. Барилгын талаар саг үргэлжын комисси (түрүүлэгшэнь Н. Н. Шаповалов) ашаглалтада үгтэхээ байһан барилгын газарнуудта депутадуудай постнуудые эмхидхээ. Барилгын ябаса тухай тэдэнэр ходо һонирхожо байдаг юм. Худалдаа наймаанай талаар саг үргэлжын комисси (түрүүлэгшэнь Б. Б. Елисеев) худалдан абагшадай конференци 10 дахин үнгэргөө.

Тиихэдэ депутадуудай бүлэгүүд ехэхэн хүдэлмэри ябуулжа байдаг. Район дотор депутадуудай 10 бүлэг бии. Тэндэ хамта 230 депутат хабаадана. Бүлэгэй хүдэлмэри түсэблэгдэдэг, гүйсэдхэхэ комитедэй хэмжээдэ табигдадаг юм. Һарадаа хоёр дахин хүн зонтой уулзажа, хандаһан асуудалнуудаарнь һонирхолог, эрилтэ гүйлтыень хаража үзэдэг.

Гэбэшье саг үргэлжын комиссинуудай болон депутадуудай бүлэгүүдэй хүдэлмэридэ зарим тэды дутагдалнууд үзэгдэнэ. Саг үргэлжын комиссинуудай тоосоон сесси дээдэ ходо табигдадаггүй, тиихэдэ депутадуудай бүлэгүүдэй гэшүүн бүхэн гүйсэд һайнаар хүдэлмэридэ хабаадуулагданагүй.

Эдэ мэтын дутагдалнуудаа түргөөр усадхахыень Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум Октябрьска районой ажалшадай депутадуудай гүйсэдхэхэ комитедые уялгалаа.

МАЛАЙ ФЕРМЭНҮҮДТЭ—ДЕПУТАДУУДАЙ ПОСТНУУД

Нютагайнгаа «Дружба» колхозой малые һайнаар үбэлжүүлхын тулада Ехэ-Хүдэриин сельскэ Соведэй депутадууд ехэ оролдолго гаргана. Арадай һунгамалнуудай олонхинь фермэ, отаранuудта малшадаар хүдэлнэ. Ажалай түрүү жэшээ харуулха зуураа, тэдэнэр эмхидхэлэй ехэхэн хүдэлмэри ябуулна.

Фермэ, гүүртэнүүд дээрэ хэдэг ниитэ хүдэлмэриин нэгэ онол аргань хадаа депутадуудай постнуудые эмхидхэлгэ болоно. Тиин үбэлжэлгын үедэ хүдэлхөөр гурбан пост байгуулагдаа. Ехэ-Хүдэриин һүнэй фермэдэхи постые сельсоведэй депутат, һаалишан Т. Е. Тлисихина эрхилнэ. Колхозой һү һаалиин нүгөө томо фермые Энхэ Тала гэжэ тосхондо ажаһуудаг депутадууд хинан шалгана. Тэндэхи постые даагшаар мүн һаалишан, депутат Ц. Гумпылова томилогдонхой. Хониной отаранууд дээрэ хоёр газар—Петрова падь, Бэлшэр гэжэ нютагуудтахи томодхогдоһон отаранууддта постнууд байгуулагдаад, тэдэниие хонишод, депутадууд Д. Г. Жамьянов, Д. Р. Нагмитов гэгшэд толгойлно.

Мал ажалай томо, томо буусануудта эмхидхэгдэһэн эдэ постнууд үбэлжэлтын ябасын хойноһоо наряар хинана, али нэгэ дутагдалай элирбэл, түргэн усадхахын тулада зохихо хэмжээнүүдые абана. Ноябриин хуушаар Энхэ Талын һүнэй фермэдэхи үнеэдэй шэмээ татажа байһые постын гэшүүд саг соонь элирүүлжэ, тэндэ малай хоол түргөөр һайжаруулан, һү һаалинень эрид нэмээжэ шадаһан байна. Тиин тус фермын һаалишад үнеэн бүхэнһөө 1745 литр һү һааха жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь табан хоног урид дүүргээ. Бултанһаа шалгарһан һаалишан Салима Хакимова үнеэн бүриһөө 2888 литр һү һаажа, бүхы Хяагтын аймаг соо түрүүлээ.

Үбэлэй хурьгадые абалга мүнөө түлэгтөө орожо байна. Энэ харюусалгатай хүдэлмэри амжалтатайгаар үнгэргэхын хойноһоо депутадуудай постнуудай гэшүүд шалгалтын хүдэлмэри улам үргэдхэжэ, хонишодто тодорхой туһаламжа үзүүлхын тула бүхы хүсөөрөө оролдонол.

А. СУРМАЧ,
манай штатнабэшэ корреспондент.

Хяагта.

БУРЯАДШАЛАГДАҺАН КИНО ХҮЛЕЭНЭБДИ

Буряадшалһан фильмүүд гэһэн статья уншаад байхадаа бидэ нэгэ хэдэн үгэ бэшэхэ гэжэ шиидэбэди. Буряадаймнай республикада Зүүн-Сибириин кинохроникын филиал Улаан-Үдэдэ нээгдэһэн байһаниинь һайшаалтай. Актёрнууднай богонихон сагай хугасаа соо хэдэн кинофильмнүүдые буряадшалаа. Энээниие хүдөө нютагай ажалшад ехээр һонирхоно.

Гэбэшье иимэ фильмүүдые, илангаяа буряад зон олон, заха холын Захаамин мэтын аймагууд руу нэн түрүүшын ээлжээндэ эльгээжэ байгаа һаа, ехэ һайшаалтай һэн. Буряадшалагдаһан «Тэһэрһэн тама», «Зүрхэнэй нүхэр» болон бусадшье фильмүүд, манай Захааминда мүнөөшье болотор харуулагданагүй. Энэнь гэмшэлтэй.

Гадна Буряадаймнай кинохроникын филиал ехэ хүшэр хүдэлмэри бүтээжэ байдаг аад, тон муу байра соо ажалладаг юм байна гэжэ мэдээбди. Энээнтэй дашарамдуулан, Улаан-Үдын ажалшадай депутадуудай городской Соведэй гүйсэдком хэлэһэн үгэдөө эзэн болож, энэ жэлдэ кинохроникын филиалые һайн байраар хангаха бээ гэжэ найдаха байнабди.

Д. САНЖИЕВ, Б. ШОЕНОВ, Ц. ДАЛАЕВА.

Захааминай аймаг.

Мүрдэгшын хүдэлмэри орёо нарин. Юуб гэхэдэ, хэдэн боти саарһа онгиргохо ушар гарадаг, элдэб шалтаг дээрэһээ хуули эбдэжэ, гэмтэн болоһон хүнүүдэй хүбi заяае харадаг, бодото ушар байдалыень элирүүлэн, үнэн зүбөөр шиидхэдэгшье байха юм. Милициин мүрдэгшэ майор Соседкин тухай эндэ тогтохо дуран хүрэнэ.

Тэрээнтэй уулзажа хөөрэлдэхэдөө:

— Ямар аргаар ходо амжалта түйланабта?—гэһэн асуудал табяа һэмди.

Соседкин бага зэргэ бодолгото болон һууд гээд, анеэбхилэн һагал нигэжэ хэлэбэ:

— Ехэ, багашье даабари дүүргэхэдээ бидэнэр өөрынтөө нэрэ түрые унагааха ёһогүйбди. Тиимэһээ хэһэн хүдэлмэридөө хэзээдэшье харюусалгагүйгөөр хандажа болохогүйл. Мүшхэбэри хэхэдээ гансал үнэн юумэ элирүүлхэ зорилго урдаа табидагбди.

Нэгэ иимэ ушарал тухай хөөрэе.

Улаан-Үдэ городой Октябрьска райондо танигдаагүй хүн хутага гаргажа, хэдэн олон хулгай хэбэ. Даб гэһээр баригдаад орхёогүй. Юумэеэ тонуулһан эхэнэрэй хэлэжэ үгэһэнэй ёһоор эрхэтэн С. гэгшэ баригдажа, мүшхэлгын газарта асарагдаба. Теэд С. гэгшэ хулгай хээгүй һэм гэжэ таһа арсаба. Тэрэ эхэнэрэй алдуу хэжэ, буруу баримта дурдаһан тухай шадалтаараа ойлгуулхые оролдобо. Ядажа ерэхэдээ уйлаалшье абаа.

Тэрэ хүбүүнтэй тэсэбэритэй удаан хөөрэлдэбэ. Баян дүй дүршэлынь, хёрхо байһаниинь Александр Егоровичто хэзээдэшье туһатай байдаг. Эсэгэ ороноо хамгаалсажа ерэһэн хадаа сэрэгэй албанһаа бусаһан энэ хүбүүн тухай бүри гүнзэгытөөр бодомжолхо баатай болоо.

Милициин таһагай хүдэлмэрилэгшэ Комаров дурагүйлхэбэ:

— Нэгэ хүн гэршэлээ ха юм. Ондоо юун хэрэгтэйб. Энээниие удаан шалгаһанай хэрэг юуб.

Александр Егорович өөрынхөөрөөл байба. С. гэгшэтэй суг хүдэлжэ байһан хүнүүдтэй уулзажа хөөрэлдэбэ. Тэрэ үдэр хэды сагта гаража ошоһыень, архи уудаг, үгыень—дууһыень тодоруулба. Лабашье С. гэгшэ хулгай хэхэ ёһогүй гэжэ элирүүлбэ.

Дахин шалгалта ябуулба. һүүлэй һүүлдэ Б. гэгшые бария һэн. Тонуулһан хүнүүдтэ харуулхадань, тэрэнэй мүн байһыень батальба. Тэрэ хулгай хэһэн тушаагаа хэлэжэ үгэхэ баатай болоо.

ЗОРИҺОНДОО ХҮРЭДЭГ ХҮН

Сэрэгэй албанһаа бусаад, хүдэлжэ байһан С. гэгшэ мүрдэгшэдэ баярые хүргөө. Теэд энээнэй түлөө оролдолго гаргаха шухалал даа.

Баниин хажууда Зайганов гэгшые хутагаар 13 дахин хадхаад тэрьелһэн гэмтэн баригдабагүй. Зайганов ямаршье хүнэй хутага далайһые һанабагүй. Удаан саг соо энэ ябадал элирүүлэгдээгүй һэн.

Александр Егоровичто энэ хэрэгые һүүлдэ даалгаба. Дахин бэдэрэлгэн, нойргүй һүнинүүд... Хараһан гэршэнэр олдожо, гэмтэ ябадал гаргагша уданшьегүй баригдаа.

Советскэ райпогой бэлэдхэлэй конторын, тиихэдэ Буркоопсоюзай бэлэдхэлэй баазын зарим хүдэлмэрилэгшэдэй гүрэнэй зөөри урижа байһан тухай мэдээсэл ороо һэн. Түргэн мүрдэлгын бүлэтые хүтэлбэрилхыень майор Соседкиндэ даалгагдаба. Милонов, Жарников гэгшэдэй эндэ хэһэн туһань ехэ. Шалгалта хэхэдэнь, хүлөө ажахын продуктнуудые худалдан абахадаа, худал саарһа хабсаргаһаниинь тодоруулагдаба. Хоёр мянган документ хаража үзэхэ баатай болоо һэн. Хамта 800 хүнтэй хөөрэлдөө.

Энээнэйнь ашаар олон тоото хулгайшад элирүүлэгдээ. Жэшээлхэдэ, складые даагша Бойко 12 мянган түхэриг хармаандаа хэжэ үрдеэд байгаа.

Үдэшэ орой болотор Александр Егоровичой сонхо галтай байдаг һэн. Зургаа һарын турша соо арсашагүй баримтануудые бага багахаанаар суглуулаа. 14 хүн гүрэнэй зөөри дура зоргоороо үбэршэлһэнэйнгөө түлөө эрхэеэ хаһагдаа.

Александр Егорович 18 жэлэй туршада милициин хүдэлмэридэ ябаа, оролдосотой байһан тула милициин дээдэ һургуули дүүргээ. Энэ үе соо тэрэ дүй дүршэлөө улам арьбадхаа.

Һэргылэмжын хүдэлмэри зоной дунда үргэлжэ ябуулжа байдаг. Үсхэлтэй, амжалтатай байһанайнгаа түлөө «Милициин отличник» гэһэн хүндэтэ тэмдэгээр шагнагданхай.

Г. БОРИСОВА.

ТЕОДОРАКИСАЙ ДУУНУУД ХЭЗЭЭШЬЕ ЗАМХАХАГҮЙ

...кис Теодоракис. Грециин энэ ... композиторай, антифашистын, ...одой нэрэ дэлхэйн хэблэлэй ...нуудта дахинаа дурдагдадаг ...ой. Грециин, бүхы дэлхэйн ...тын эрилтээр Теодоракисые ... полковнигуудай» түрмэһөө ...өөр арбаад һара үнгэрөө. ...иторые сүлөөдэ гаргаабди гэ-...ээр тэдэ хархисууд бахарха-...айрхадаг байһан. Теэд Микис-...түүдэй ехэ дуратай, хүндэл-...эрэһээнь, сэрэгэй хунта тэрэ-...Афинада үлөөхэеэ айгаад, он-...ошэнь сүлэһэн юм.

...адын бүлэг журналистнууд ...рин һүүл багта Теодоракистай ... Эдэнэр туристнууд хэбэртэй ..., Пелопнес хахад арад дээрэ-...ахтупа гэжэ хадын тосхондо ...ракисай абаашагдаһан газарта ... композитортай үйлсэдэ уул-... Намайе тон шанга байдалда ...ан байлгана. Гэрыемни жан-...та үдэр, һүнигүй наринаар хи-...арадаг гэжэ Микис репортер-...т хэлэһэн байна. Минии бүхы ...спонденци, зохёолнууд шангаар ...адаг. Минии байдал түрмын-хиһөө һураггүй муу,—гэжэ Теодоракис мэдүүлээ.

Хөөрэлдөөгөө дүүргэжэ үрдеэгүй байтар дүрбэн сагдаа ерээд, тэрэниие гэр руунь түлхижэ оруулжархёо. Харин журналистнуудые тэндэхи полициин участогта абаашаһан байна. Композиторые «сүлөөлөөбди» гэжэ һайрхадагынь үнэндөө иимэ байшоо.

Тэдэнэй һүүлээр Афинаһаа сошордолтой мэдээнүүд абтаа һэн. Микис дахинаа сүүдлүүлхэ болоо гэһэн гадаадын агентствэнүүдэй мэдээсэлнүүд тараа. Тэрэниие 1966 оной декабрьда... сэрэгэй урбалтаһаа аяар дүрбэн һара урид армиие доромжолоо һэн гэжэ тэрэниие гэмнэнэ. Сэрэгэй урбалта бэлдэгдэжэ байна гэһэн «харшэ удхатай» телеграмма правительствада эльгээгээ һэн гэжэ Теодоракисые мүн лэ гэмнэнэ.

Сүүдэй заседани хэдэхэн минута соо үргэлжэлөө. «Хэрэгтэй гэршэнэрэй» үгы дээрэһээ, сүүдлэлгэнь тодорхойлогдоогүй болзороор хойшолуулагдаһан нэрэтэй. ЭДА партиһаа парламентын депутат Илиас Илиу болон бусад Теодоракистай хамта гэмнэгдээ. Тиигэһэнэй һүүлээр Теодоракис сүлэлгын газарта дахинаа ябуулагдаһан байна.

Бүхы дэлхэйн олониитэдэ хандажа, Авероф түрмэдэ хаагдаһан дүшэн табан хүнэй нюусаар эльгээһэн бэшэгые Англиин «Гардиан» гэжэ буржуазна газетэ толилоо. Тэдэнэр бэшэг дотороо түрмынхидтэ туһа хүргэхые, политическэ хэрэгээр гэмнэгдэжэ, түрмэдэ хаагдаһан грециинхидые сүлөөлхын түлөө тэмсэхые гуйна. Немец фашистнуудтай эрэлхэгээр эсэргүүсэһэнэй түлөө «Грециин Сталинград» гэжэ элладада алдаршаһан Кессарьяни кварталда ажаһуудаг залуу сабхишанай хэлэһэн үгэнүүд һанаандам ороно:

— Микисэй зохёоһон дуунууд һаруул һайхан ерээдүйдөө этигэхые, тэрэнэй түлөө тэмсэхые уряална. Эдэнь минии түрэл Кессарьяниинхидта барандань ойлгосотой. Теодоракисай дуунуудые манай арад бүгэдөөрэн дууладаг. Юундэб гэхэдэ, Микисэй зүрхэ сэдьхэлһээнь гараһан дуунууд зобоогдожо, доромжолуулжа байгаа Грециин дуунууд ха юм.

Энэ һайхан сэдьхэлтэ хүниие «хара полковнигууд» дахин тамалан зобоожо байна.

В. ЧЕКАЛОВ.
(АПН).

Улаан-Удын аймагай Ивалгын леспромхозой модо бэлэлхэлгын Каленовой пунктын жолоошон Николай Елизарович Пурков тухай мэдэхэгүй хүниие ажахы соо олохонь бэрхэтэй. Энэ хүмнай ажалай ехэ амжалтануудаар 1969 ониие угтаба. Мүнөө үедэ нүхэр Пурков табан жэлэй дүрбэдэхи жэлэй даабарие дүүргүүтэй байна.

Тэрэнэй жолоододог машина хододоо һайн байдаг, нэгэшье эбдэрдэггүй. Жолоошон үдэр бүхэнэйнгөө нормые ходо үлүүлэн дүүргэнэ. Зураг дээрэ: Н. Е. Пурков.

А. КНЯЗЕВАЙ фото.

МОСКВАГААР АЯНШАЛБАД

Үбэлэйнгөө амаралтын үедэ Харганаагай найман жэлэй һургуулиин 8-дахи «а» классай бүлэг һурагшад багша Б. Л. Цыбденовэй хүтэлбэри доро оронойнгоо нийслэл хото Москвагаар аяншалжа ерэбэд. Тэдэнэр Москвада арбаад хоног аяншалхадаа, В. И. Ленинэй мавзолейдэ, музейнүүд болон театрнуудта орожо танилсаһан байна.

Зүгөөр энэ класста муугаар һурадаг нэгэньшье һурагша үгы, бултадаа эрхим һайнаар һурадаг. Үнгэрһэн жэлэй зун түс классай отличник Таня Чойдонова Хара далайн эрьедэхи «Артек» гэжэ пионернүүдэй лагерьта амаржа ерээ һэн. Харин тиихэдэ Саша Бадмаев, Надя Гармаева, Галя Базарова гэгшэд зунайнгаа амаралтын үедэ түрэл ажахынгаа үбһэ, таряа хуряалгада эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, колхозой парткомой зүгһөө нэгэнтэ бэшэ һайшаалда хүртэһэн юм.

П. БАНЗАРАКЦАЕВ.
Улаан-Үдын аймаг.

НЮТАГ НЮТАГАЙ ҺОНИН

ШАЛГАЛТА ЭХИЛЭЭ

Эдэ үдэрнүүдтэ Буряадай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай студентнэрэй үбэлэй шалгалта эхилбэ. Мүнөө түс институдай аудитори, уншалгын залнууд шалгалтада бэлдэжэ байһан студентнүүдээр дүүрэнхэй.

Үргэн ехэ уншалгын зал соо хүнүүдэй хэды олоншье һаа, аали намдуу, алдаһанай пиидэхэнь дуулдана гэмээр. Ганса хүнүүдэй уншажа байһан номоо ирахань эндэ тэндэһээ дуулдана...

Институдай 36-дахи аудиториин үүдэндэ буряад хэлээр шалгалта барихаа байһан бүлэг студентнэр хөөрсэгэнэлдэнэд. Эдэнэрэй зариманиинь хүл дээрээ зогсоодшье номоо шагаана, мүн баһа булангаарнье һуугаад уншаһан зон олон.

Нигэһээр байтарнь 11-дэхи группын студент Федор Шагжиевай шалгалтаяа тушаагаад гарахада, үүдэндэ хүлеэжэ байһан нүхэдынь ямар сэгнэлтэ абаһыень һонирхон:

— Федор хэр тушаагаабши?— гэһэн асуудалнуудаар угтахадань, гэрэ «Эрхим» гээд хүхюутэйгөөр харюусаад, яажа тушааһан тухайгаа тобшохоноор хөөрэнэ. Һаядаа түс институдай түүхэ, хэлэ бэшэгэй факультедэй бүлэг студентнэр үбэлэйнгөө сессиин шалгалтануудые тушаамсаараа практикаяа үнгэргэхэеэ бүхы һургуулинуудаар таран ошохо юм. Харин буряад отделениин 4-дэхи курсын 11-дэхи группын студентнэр хүдөө нютагуудай һургуулинуудта ошожо, практикаяа үнгэргэхөөр хараалаанхай. Тиихэдэ түс факультедэй 3-дахи курсын 121-дэхи, 122-дохи, 124-дэхи бүлэгүүдэй студентнэр Улаан-Үдэ хотынгоо һургуулинуудта таража, түрүүшынгээ хэшээлнүүдые үтэжэ түшаха байна.

Хэрбээ түс факультедүүдэй студентнэрые бүхыдэнь хаража үзэхэ болоо һаа, үбэлэйнгөө сессиин түрүүшын шалгалтануудые яһала һайнаар тушаагаа. Жэшээлбэл, 11-дэхи группын студентнэр С. Ойдопова, Ц. Найданова, Д. Доржиев болон бусад шалгалтаяа «эрхим» сэгнэлтэтэйгээр үгөө. Мүн тиихэдэ буряад отделениин 125-дахи бүлэгэйхид энэ шалгалтаяа эрхим һайнаар тушаажа байнхай.

В. ЧИМИТОВ,
студент.

ШЭНЭ КЛУБ

Нарһатын совхозой нэгэдэхи отделениин Үхэр-Нуур тосхондо 150 хүнэй һууритай шэнэ клуб ашаглалгада үгтэбэ. Тэрэниие Николай Кузнецовой хүтэлбэрилдэг совхозой барилгашадай бригада богони болзор соо бүтээжэ амжаһан байна.

— Һайнаар түхеэрэгдэһэн һаруул, дулаан клуб соогоо сүлөө сагтаа кинофильмүүдые хаража, янза бүриин зугаа наада эмхидхэхэдэ аятай болоо,— гэжэ үхэрнуурайхид баясхалантайгаар мэдүүлнэ.

С. КОНСТАНТИНОВ.
Ярууна.

СОЁЛОЙ ХҮСЭН ЕХЭ

Элхи — хүдэлмэришэдэй тосхон. Эндэ автомашина заһабарилдаг мянгаад хүдэлмэришэдтэй завод бии. Түмэр замай станциин хүдэлмэришэд эндэ һууримжанхай.

Соёлой ордон, кинотеатр, дунда һургуули бии. Эндэ һуурижаһан мянга гаран айл түс бүридөө радиотой, олонхинь телевизортэй, заводойнь библиотекэ хэдэ мянган боти номуудтай, мянга гаран уншагшадтай юм.

Хэблэл захилгаар Элхи тосхон аймаг соогоо түрүү һуури эзэлнэ. Байгша ондо тосхоной ажалшад 4 мянга шахуу хэһэг газетэ, журналнуудые захиһан байна. Энэнь 1000 хүн бүридэ 1130 хэһэг хүргэнэ. Зарим айлнууд 10—15 хэһэг хүрэтэр хэблэл захинхай.

Газетэ, журнал захилгые ажалшадай коллективүүд тон эмхитэйгээр, өөһэдынгөө үүсхэлээр ябуулдаг заншалтай. Жэшээлхэдэ, Элхиин заводой коллективтэ хэблэл тараалгаар ниитын түлөөлэгшэд нормировщик Е. Н. Афанасьева, цехэй механик К. Н. Елизов гэгшэд хүдэлмэришэдэй дунда 342 газетэ болон олон журналнуудые захюулаа.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой почтальон Цырен-Дулма Эрдынеева колхозойнгоо айл бүхэндэ газетэ, журналнуудые олоор захюулжа шадаһан байна.

Һаяхан Элхиин хэлхеэ холбооной таһагай начальник, коммунист Осип Петрович Кондратьев хэблэл тараалгын кампаниие эмхитэй һайнаар ябуулһанайнгаа түлөө КПСС-эй райкомой болон аймгүйсэдкомой Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан юм.

Ном, газетэ болон журналнуудые иимэ олоор захижа уншадаг заншалтай. Элхи тосхонойхид алиньшье талаараа баян дэлгэр ажаһууна. Тэдэнэй соёл культурын хэмжээнэй ургалтые дээрэ дурсагдаһан баримтанууд элеэр гэршэлнэ ошуу.

И. МЕЛЬНИКОВ,
пенсионер.
Элхи тосхон.

ХҮРШЭНЭРЭЙДЭ

«КАЗАГИНСКИЙ» СОВХОЗОЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Федор Прокопьевич Кошмак Бооханой районой «Казагинский» совхозой мал шахан таргалуулдаг гүүртын малшан юм. Тэрэнэй харууһалдаг залуу мал Миракольск гэжэ нютагта байрладаг.

Түс совхозой малшад үнгэрэгшэ жэлэй турпада малайнгаа толгой бүриин шэгнүүрые дунда зэргээр сүүдхэдэ 450 граммаар дээшэлүүлхэ гэһэн социалис уялга абаһан байгаа. Һаяхан жэлэй дүн гаргахада, Ф. П. Кошмак гэгшын харууһалһан гүүртын мал түд бүри үдэрэй 700 граммаар шэгнүүрээ дээшэлүүлһэн байба. Декабрь һарын турпада малнуудаа бүри һайнаар шахажа, сүүлхэ бүридэ аяар 1000 граммаар нэмээжэ, 70 толгой хашарагуудые 335—345 килограмм шэгнүүртэйгээр гүрэндэ тушааһан байна.

* * *

Энэ совхозой тугалшан А. С. Голобоковые мэдэхэ, танихагүй хүн эндэ үсөөн хаш. 17 жэлэй турпада тугалнуудые харууһалхадаа, 150—170 толгой нарай мал абаад, 4 һаратай болоторнь түлжүүлдэг юм. Эдэ жэлнүүд соо нүхэр Голобков 3 мянга гаран тугал тобиржуулаа. Тиихэдээ совхоз дотороо ходо түрүү һуури эзэлжэ, бэрхэ малшан гэһэн алдар суудa гаранхай.

Үнгэрэгшэ жэл тэрэнэй харууһалһан залуу мал дунда зэргээр сүүдхын 850 граммаар шэгнүүрээ дээшэлүүлээ. Эрхим тугалшанай ажалай амжалтые совхозой дирекци, партком болон профсоюзай комитет үндэрөөр сэгнэжэ, Хүндэлэлэй грамотаар тэрэниие шагнаһан байна.

* * *

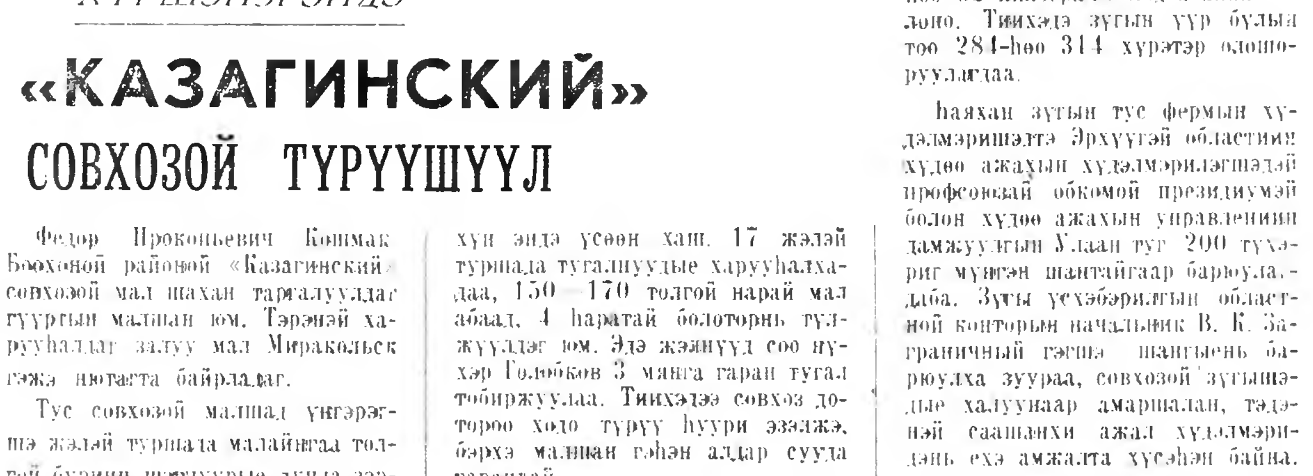
«Казагинский» совхоз зүгышэдэйнгөө амжалтаар район, округ болон область доторoo суурхадаг юм. Үнгэрэгшэ жэл эндэхи зүгышэд 119 центнер мёд хуряажа шадаа. Энэнь зүгын бүлэ бүхэнһөө 52 килограмм мёд абаһан болоно. Тиихэдэ зүгын үүр бүлын тоо 284-һөө 314 хүрэтэр олошоруулагдаа.

Һаяхан зүгын түс фермын хүдэлмэришэдтэ Эрхүүгэй областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой президиумэй болон хүдөө ажахын управлениин дамжуулгын Улаан туг 200 түхэриг мүнгэн шантайгаар барюулагдаба. Зүгы үсхэбэрилгын областной конторын начальник В. К. Заграничный гэгшэ шангыень барюулха зуураа, совхозой зүгышэдые халуунаар амаршалан, тэдэнэй саашанхи ажал хүдэлмэридэнь ехэ амжалта хүсэһэн байна.

Мёд абалгаар, мүн зүгы үсхэбэрилгээр түс совхозой түйлаһан амжалта бэрхэ зүгышэд К. В. Беляевский, И. А. Липунов гэгшэдэй оролдосото ажалай үрэ дүн мүн. Эдэнэр зүгын ашаг олзоор область дотороо түрүү һуури эзэлжэ шадаа.

В. И. Ленинэй 100 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ оролсожо, совхозой зүгышэд байгша ондо зүгын бүлэ бүриһөө 60 килограмм мёд абаха тэһэн уялга абаһан байна.

Л. ЦЫРЕМПИЛОВ.
Эрхүүгэй область.

ЭФИОПИ. Аддис-Абебэ городой муниципалитедэй шэнэ байшан.

ТАСС-ай фотохронико.

БИБЛИОТЕКЭ СОО...

Кабанскын аймагай Выдрино тосхоной дунда һургуулиин библиотекэдэ ороходо, һаруул зохид байдаг. Һуралсалай, уран һайханай номууд эндэ олон. Эдир уншагшад орожол, гаражал байдаг. Тэдэнэй һонирхоһон номуудые библиотекые даагша Ж. Е. Никитенко оложо үгэнэ, уншамаар номуудые дурадхана.

Мүнөө үедэ библиотекэдэрхин В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдаһан выставкэ эмхидхэнхэй. Энэ выставкэ янза бүриин литератураар баян.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: библиотекые даагша Ж. Е. Никитенко ажалдаа.

В. ДОДОНОВОЙ фото.

ГРУЗИДАХИ ВИНОГРАДАЙ ЭШЭ ТАБА МИЛЛИОН ЖЭЛЭЙ ТҮҮХЭТЭЙ

Грузиин Цителцкаройско райондо геологуудай бэдэрэлгэ хэхэ үеэр хайр шулуун дээрэһээ виноградай эшын набшаһанай дүрэ сараа олдоһон байна. Энэнь 5.000.000 жэлэй саанахи акчагыльска үедэ хамаатай гэжэ тухайлагдана.

Дэлхэй дээрэхи ургамалай аймагһаа виноградай эшэ тон эртэ урда сагай ургамалнуудай бүлэгтэ хабаададаг. Грузида мүнөө нютагай 400 сортын винограддай эшэ бии гэжэ тоологдодог. Энэнь дэлхэй дээрэхи тон хомор үзэгдэл болоно.

Сигнахска районой Квемо-Бодбе тосхондо ажаһуудаг колхозник Ладо Абулашвилиин хашаа соо 134 наһатай винограддай эшэ ургажа байдаг. 30—40 жэлэй саана энээниие юрэ бусын бэшэ гэлсэдэг һэн. Жэмэс үгэсынгөө, залаа набшынгаа талаар бултаниие гайхуулдаг бэлэй. Хоёр дабхар байшан, тэрэнэй хойнохи ташалан, бүхы хашаань винограддай набшаһануудаар бүрхөөгдэдэг байгаа. Гэхэ зуура тэрэнһээ гайхамаар ехэ ургаса абтадаг байһан. 1950 он болотор тониио хахадһаа бага виноград абтаһан ушар байгаагүй. 100 наһатай эшэһээ иимэ ургасын гаралга шухаг үзэгдэл. Эшэнь 1 метр 17 сантиметр бүдүүн юм. Мүнөө тэрэнь аса залаануудтаа 130 дүрбэлжэн метр талмайе эзэлнэ, 500 килограммһаа дээшэ ургаса үгэдэг.

Квемо-Бодбе тосхон... винограддай эшэ Грузида... үзэгдэл гэжэ тоологдодо...

Грузидахи саад, ... эрхилэлгын ба архи, ... рилгын хэрэг шэнжэл... тудай Винограддай агро... таһагай научна хүдэл... винограддай бүхы 400 ... оролдосотойгоор шэнжэл... үнинэй, шухаг болошо... нүүдые адаглан хаража ... Тэдэнэй биологиие шэн... үндэһөөр үйлэдбэриин ар... жонууд үргэдхэгдэнэ. У... гэхэдэ, винограддай юрын ... килограмм хүрэтэр ургаса... 30—35 жэлэй үнгэрэмсэ... гэрдэг» ха юм.

Мераб ЛОРДКИПАНИ...
АПН-эй корреспо...

ТЕЛЕФОН, ТЕЛЕГРАФ, РАДИО ХИЛЫН ГААНАҺАА

Урда Вьетнамай НФО-гой делегациие толгойлогшын хөөрөөн

НАРИЖ. (ТАСС). «Хүн зониие олоор хюдахын, һандаргахын, бүхэли арад зониие усадхаха политика бэелүүлхын түлөө мүнөө үе сагай сэрэгэй техникэ хэрэглэдэг Холбоото Штадуудай, тэдэнэй туһамаршадай ба хүлһэншэдэй сэрэгүүд, сэрэгэй талаар абажа үзэхэ болоо һаа, өөрыгөө хамгаалха байдалда оронхой» гээд Урда Нарижадахи зүблөөн дээрэ Вьетнамай НФО-гой делегациие толгойлогшо Чан Быу Кием «Юманите-Диманш» гэжэ недели бүридэ гарадаг хэблэлдэ интервью үгэхэдөө мэдүүлээ. США-гай ба туһамаршадайнь хуурай газарай сэрэгүүд гол түлэб городуудые тойрон суурларжа, тэдэниие хамгаалха баатай болодог. Энэ хэдаа улам найнбаригүй байдалтай болоко байһан дайсанда стратегическэ оршон байдалыень угаа тааруугүй болгоно гээд тэрэ заагаа.

Урда Вьетнамдахи политическэ оршон байдал һүүлэй үедэ гүнзэгы ехээр хубилаа. Тэндэ Сайгоной туһамаршадай засаг түрэ улам бүри гансаарданги болоко байнхай. Национальна сүлөөрэлгын фронтые дэмжэһэн хүдэлөөнэй улам ехээр дэлгэрэлгэ США-гай эзэрхэг түримхэй дайн байлдаанда эсэргүү. Сайгоной туһамаршадай засаг түрэдэ эсэргүү тэмсэл Урда Вьетнамай олонхи городууд болон тосхонуудай хүн зоной хэдаг байһыень гэршэлжэ үгэнэ гээд Урда Вьетнамай НФО-гой делегациие толгойлогшо мүн лэ тэмдэглээ.

США-гай ба СССР-эй олониитын түлөөлэгшэдэй конференци болобо

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Табадахи Дартмутска конференци—хоёр оронной хоорондохи шухалын шухала асуудалнуудые ба алгасалдаануудые тусхайтаар шэнжэлхэ зорилгоор США-гай ба СССР-эй олониитын түлөөлэгшэдэй хоорондо үнгэргэгдэдэг заншалта уулзалга январиин 13-һаа 18 хүрэтэр Рэй (Нью-Йорк штат) городтто болоо.

Эб найрамдалда хамаатай, тэрэншэлэн совет-америкэн харилсаануудта хамаатай хэдэн олон асуудал конференци дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Тусхайлбал, США ба СССР-эй хоорондо экономическа, научна ба культурна холбоо үргэдхэхэ шухала гэжэ тэмдэглэгдээ.

Али али талын һонирхолгын оршон байдалда зүблөөндэ хабаадагшад һанамжануудаа мэдэлсэһэн байна.

Конференцидэ хабаадаһан советскэ делегациие совет-америкэн харилсаануудай институдай президент Н. Блохин толгойлһон байна.

Вьетнам тушаа зүблөөн

НАРИЖ. (ТАСС). Заседани бүхэнэй һүүлээр пресс-конференци үнгэргэдэг байха гэжэ Вьетнам тушаа Нарижадахи зүблөөндэ хабаададаг дүрбэн делегациин түлөөлэгшэд январиин 20-до үгэеэ ойлголсоо. Заседани бүхэнэй һүүлээр тогтоогдоһон зэлжээнэй ёһоор, делегациин түлөөлэгшэд журналистнуудай үмэнэ үгэ хэлэхэ байна.

ЗАМБУУЛИНАЙ ДАЙДЫЕ ШЭНЖЭЛЭН МЭДЭГШЭД

СОФИ. (ТАСС). Советскэ Союзһаа Болгарида байдаг элшэн сайд А. М. Пузанов совет космонавтикын шэнэ амжалтатай дашарамдуулан амаршалгын бэшэгые болгар-совет хани барисаанай бүтэдэ арадай комитедэй түрүүлэгшын орлогшо Карл Луканов аха захатай түс комитедэй гүйсэдхэхэ бюрогой гэшүүд эльгээһэн байна. Энэ гайхамшагта илалта совет ниитын байгуулалтын түгэлдэр хүсэ шадалые, замбуулинай дайдые шэнжэлхэ талаар СССР-эй гол үүргэ дүүргэдэгые эли тодоор харуулна гээд бэшэг соо хэлэгдэнэ.

БЕРЛИН. (ТАСС). ГДР-эй олониитэ совет космонавтнуудай шэнэ элитэ ехэ түйлалтануудаар һонирхоһон зангаараа. «Союз-4» ба «Союз-5» онгосонуудай ниидэлгэнүүдэй амжалтатайгаар дүүрэһэнтэй, научна шэнжэлэлгын программые космонавтнууд В. А. Шаталов, Б. В. Волынов, А. С. Елисеев болон Е. В. Хруновой хүсэлөөр дүүргэһэнтэй дашарамдуулан, ГДР-эй олониитэ совет арадые халуунаар амаршална.

Замбуулинай дайдые шэнжэлхэ талаар Советскэ Союзай программын түсэбэй ёһоор, зорилго хүсэнгеэр, үргэнөөр хэгдэдэг байһые ГДР-эй астронавтическа бүлгэмэй эрдэмтэ секретарь Г. Нфаффе «Берлинер цайтунг» газетэдэ тэмдэглэнэ.

ВАРШАВА. (ТАСС). Замбуулин соо хэгдэһэн угаа һонирхолтой туршалга түгэсхэгдэбэ. «Союз-5» онгосо урид хараалагдаһан районто амжалтатайгаар буугаа. Энэ туршалга совет наука ба техникын агууехэ илалта болоно. Бусад совет космонавтнуудай ниидэлгэнүүд шэнгеэр энэ ниидэлгэ түүхэдэ орохо. Түс туршалга замбуулинай дайдые шэнжэлэн мэдэлгэдэ шэнэ үе сагые, газарые тойрон дабшаха замда замбуулинай томо станцинуудые хабсарган бариха үеые нээжэ үгэнэ гээд Польшын «Дзенник людовы» гэжэ газетэ бэшэнэ.

БУДАПЕШТ. (ТАСС). «Союз-4» ба «Союз-5» онгосонуудай ниидэлгэ үнгэрһэн недели соохи эгээн лэ томо ушар болоно гээд «Мадьяр хирлап» гэжэ газетэ недели бүриингөө шэнжэлэл соо бэшэнэ.

Космонавтикын энэ сэдьхэл хүдэлгэмэ түйлалта тухай бүхы дэлхэй дээрэхи эрдэмтэд удаан саг соо хөөрэлдэхэ, тэрэнэй удха шанарые дэлгэрэнгыгээр зүбшэн хэлсэхэ гээд газетэ үргэлжэлүүлэн бэшэнэ.

Патриодуудай сохилтонууд

ХАНОЙ. (ТАСС). Урда Вьетнамые сүлөөлхэ Арадай зэбсэгтэ хүсэнүүд американ эзэрхэг түримхэйшүүлэй ба Сайгондохи туһамаршадайнь сэрэгүүдтэ шангахан сохилтонуудые үгэжэл байһаар.

Освобождение гэжэ хэблэлэй агентствын дамжуулгада үндэһэлэн ВИА агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Тайнинь провинцида Бенсой городһоо баруун тээгүүр гарадаг 13-дахи стратегическэ харгы дээрэ январиин 15-да байлдаанай болоходо Урда Вьетнамай патриодууд Сайгоной сэрэгүүдэй 150 гаран солдат ба офицерые хүлһөөнь буулгаа. Тэрэнһээ гадна, патриодууд дайсанай гурбан самолёт ба вертолёдые буудажа унагаагаа, дайсанай 3 ашаанай машина усадхаа.

Сайгонһоо зүүн урагшаа хори түхай километртэ Лонгтау мүрэн дээрэ ябаһан американ транспортна судные Урда Вьетнамай арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүд январиин 13-да буудаа. Буудалгаһаа уламжалан, дайсан ехэ хохидолдо ороһон байна.

Ричард Никсон США-гай президентын тушаалда оробо

ВАШИНГТОН. (ТАСС). США-гай президентын тушаалда Ричард Никсонэй оролгын баярай ёһолол январиин 20-до Вашингтондо болоо. Капитолийска добуун дээрэ болоһон энэ ёһололдо президентын тушаалда һууха болзороо дүүргэһэн Линдон Джонсон, мүн Ричард Никсон ерээ. Р. Никсон тангаригаа үгөөд, удаань заншалта үгэ хэлэһэн байна.

Эб найрамдал тухай асуудалаар хэлэгдэһэн һанамжанууд тэрэнэй үгэ соо горитой һуури эзэлээ. Зүрилдөөтэ үеын һүүлээр хэлсээ хэхэ саг эхилхэ гээд Никсон онсолон тэмдэглээ. «Минии правительствын ажал ябуулгаяа хэхэ үеын турша соо манай холбоо барисаа байгуулха зам нээлтэтэй байха» гээд президент мэдүүлээ. Буу зэбсэг түхеэрэлгын хүндэ хүшэр гаргашануудые хүнгэдхэхэ, амгалан байдал бэхижүүлхэ зорилгоор харилсаа холбоо байгуулхые тэрэ уряалаа.

Холбоото Штадууд оюун бодолой талаар мүнөө бэрхэтэй байдалда оронхой гээд Никсон мэдүүлээ. Бидэнэр эд бараагаар баян аад, оюун бодолой талаар ядуу байнабди гэжэ бидэнэр харанабди: бидэнэр угаа нарин мэргэнээр һарада хүрэнэбди; зүгөөр эндэ газар дээрэ арсалдаа алгасалдаанда дайрулан ядарнабди. Бидэнэр дайнда оролсонхойбди, бидэндэ амгалан байдал хэрэгтэй. Бидэнэр можо бололжо хубааранхайбди, нэгэдэл мааналта хэрэгтэй гээд президент хэлээ.

Удаань Никсон, вице-президент Спиро Агню, шэнэ правительствын гэшүүд США-гай конгрессэй байшан соо эмхидхэгдэһэн баярай сайлалга дээрэ байлсаа. Президентын тушаалда Никсонэй ороһоной хүндэлэлдэ зорюулагдажа, Вашингтондо парад болоо.

Президентын аюулгүй байдал хангаха талаар онсо хэмжээнүүд ёһололой үедэ абтаһан байна. Город сооХи ёһо гурим сахихын түлөө 10 мянга гаран полициинхид, ФБР-гэй ба нюуса албанай агентнууд элсүүлэгдэһэн байгаа.

ПРАВДА БУРЯТ... МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕР...

Нэгэдэхи хуудаһанда: ...тын 16 — нютагай Со... һунгалтын үдэр» гэһэн ... шэг. «Табан жэлэй ... жэл» гэһэн гаршаг доро ... мацинууд. ТАСС-ай матер...

Хоёрдохи хуудаһанда: ...пюн, эрдэм наука» гэһэн ... пов А. Шаранов хоёрой ... Түрэл орон доторнай. «А... найшье урмагүй» гэһэн ... понденци.

Гурбадахи хуудаһанда: ...саанаһаа ерэһэн телеграм... О. Куницынай статья. Н. К... скаягай дурсалганууд һаа.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: ...нютагай һонин. Спорт. Со... нууд.

СЭНХИ... ЭКРАНУУД...

15 часһаа 18.30 минута... Москваһаа дамжуулга. 15... нутаһаа орон доторхи һони... минутаһаа «Владимир Ил... нин» гэһэн Вл. Маяковски... мэ. 16.15 минутаһаа «Дол... ног» гэһэн дамжуулга. 17... «Барсуки» гэһэн Л. Леоно... манаар зохёогдоһон зүжэ... дэхи часть). 18.30 ми... «Откуда шкаф пришёл» ... Петрозаводско телест... фильм. 18.40 минутаһаа ... 19 часһаа «Холо, ойрын ... гэһэн дамжуулга. 19.20 ... «Рига на финской земле» ... Рижскэ студиин фильм. 19... нутаһаа «Табан жэлые ... һоонь урид» гэһэн дам... 19.50 минутаһаа «Солярж... центральна студиин филь... гэдэхи серинь). 20.50 ми... хүгжэм. 21 часһаа 23 час... Москваһаа дамжуулга. 21... нутаһаа «Коммунист с... ского» гэһэн телеочерк. 21... нутаһаа хүгжэмэй кале... хуудаһан. 22 часһаа орон ... һонин. 22.15 минутаһаа ... ной искусствын мастерну... дамжуулга.

САГАЙ УЛАРИ...

Улаан-Үдын авиамет... мэдээсэһэнэй ёһоор, ... республика доторнай са... байха. Саһан орохогүй. Ү... манан унаха. Хойто, Ахын... нэй аймагуудта 28—33, б... зэрта 24—29. Улаан-Үдэ... 29 градус хүйтэн байхаар ... дэнэ.

Январиин 23—24-нэй ү... тэ сэлмэгшэг байха. Хойт... гуудта 25—30, бэшэ нют... 20—25 градус хүйтэн ... багсаагдана.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕ...

Манай адрес, телефонуу...

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—54... приёмная—54-93. зам. редактора—68-08, зам. редактор... 62-62, ответ. секретаря—50-52. зам. ответ. секретаря—66-7... отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—64... 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленность... строительства—61-35, советского строительства и быта—68-... культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81, ... формации—34-05, общественная приёмная—56-62, машин... бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

Гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Со... те Министров БурАССР.

Н-00332. Зак. № 46...